

Vesszen Trianon!

Ára 12 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGESZ ÉVRE 36 PENGÓ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGÓ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 18.) 1938 MÁJUS 14. SZOMBAT

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. EVFOLYAM, 108. SZÁM

Darányi Kálmán lemondott, Imrédy Béla alakította meg az új kormányt

**Uj miniszterek: vitéz Keresztes Fischer Ferenc belügy,
Rác Jenő honvédelmi, gróf Teleki Pál kultusz Sztranyavszky
Sándor földművelésügyi, Hóman Bálint tárcanélküli**

**Darányi: Imrédy Bélát ugyanaz a keresztyén, nemzeti, jobb-
oldali eszme hatja át, amely bennünket hevít**

Imrédy Béla nagyszabású programja

A magyar politikai életben pénteken döntő jelentőségű elhatározások történtek. Darányi Kálmán miniszterelnök másfélévi kormányzás után benyújtotta lemondását és a Kormányzó Imrédy Bélát nevezte ki miniszterelnökké, aki nyomban megalakította kormányát, amely már szombaton a parlamentben be is mutatkozott.

Alig volt még a magyar politikai történelemben olyan eredményekben és alkotásokban gazdag korszak, amit az a rövid másfél esztendő jelentett, mint amíg Darányi Kálmán állott Magyarország kormányának élén. Külön fejezet, missziós küldetés volt az, amit Darányi miniszterelnök és kormánya a hallhatatlan Vezér, vitéz Gömbös Gyula politikai végrendeletének és örökségének végrehajtásával a nemzet élén betöltött. Az eltelt rövid idő alatt mértőföldkövekkel vitte előre az ország közjogi, gazdasági, szociális és kulturális problémáit úgy, hogy a megvalósított kormányintézkedések, reformok és törvényalkotások évtizedek hiányait pótolták. Mindezeknek beteljesítésül a győri programmal útnak indított a magyarság számára egy olyan grandiózus fejlődési folyamatot, amely ezer milliárdos beruházás révén a honvédség fejlesztését és az egész magyar gazdasági élet fellendítését fogja eredményezni.

A döntő minisztertanács

Budapest, május 13. A Darányi kormány tagjai délután 5 órakor minisztertanácsra ültek össze. A kormány tagjai félöt után kezdtek gyülekezni a miniszterelnökségen. Elsőnek Imrédy Béla közgazdasági miniszter-adjutája görögült az palotá-

Darányi Kálmán hervadhatatlan érdeme, hogy böles államférfiúi rátermettségével rávezette nemzetét a bátor kezdeményezések útjára és megoldotta a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának olyan égetően fontos problémáját, úgyhogy másféléves kormányzása valóban egy korszakalkotó fejezetet zár le Magyarországon s a jól végzett eredményes munka tudatában adhatja át a nemzeti legfontosabb örökhelyét a maga által kiszemelt utódjának, aki kormányában is letéteményese volt nagyvonalú győri programja megvalósításának. Imrédy Béla a magyar gazdasági és politikai életnek ez az egyedülálló, és az ország határain kívül is megcsodált zsenije töretlenül fogja folytatni ugyanazt a népi szociális, de ugyanakkor határozottan nemzeti és jobboldali világnézeti politikát, amelynek magvetője néhai Gömbös Gyula, megalapozója Darányi Kálmán volt és kiteljesítője Imrédy Béla lesz.

Imrédy Béla már a pénteki est folyamán ismertette a maga programját, mely egyenes folytatása a nagy elődök programjának. Ma, szombaton este a rádióban fogja részletesen kifejteni elgondolásait, melyek hivatva lesznek az egyetemes magyar érdekeket szolgálni.

A kormányváltásról az alábbiakban számolunk be:

él. Imrédy már félöt után 5 perccel jelent meg s utána egymás után érkeztek a kormány tagjai, Széll József, Röder Vilmos, Hóman Bálint, Marschall Ferenc, Bornemisza Géza, Mikecz Ödön és Reményi Schneller Lajos miniszterek. Félhat előtt öt

perccel a miniszterelnökség udvarából előállott a miniszterelnökségi gépkocsi és Darányi miniszterelnök áthajtatott a Kormányzóságra.

Hivatalos jelentés Darányi Kálmán lemondásáról és Imrédy Béla kormányalakításáról

Budapest, május 13. A kormány tagjai délután 5 órakor minisztertanácsot tartottak. Darányi Kálmán miniszterelnök ismertette arra vonatkozó felfogását, hogy mivel azt a feladatot, amit kormányralépésekor maga elé tűzött, kormányával beváltotta, az alkotmányjogi és szociális reformokat megalkotta, az állami rend megóvására szükséges sajtórendészeti, továbbá a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyáról szóló törvényjavaslatokat a Házzal, a honvédelem és a gazdaság fejlesztését biztosító beruházási törvényjavaslatot pedig az országgyűlés mindkét házával letárgyalta és miután ezzel tulajdonképpen a kormányzat egy meghatározott fejezete lezárult, indítatva érzi magát, hogy az ország kormányzójának felajánlja lemondását. A minisztertanács ennek megfelelően arra az egyhangú elhatározásra jutott, hogy a Kormányzó el fogadja a kormány lemondását. A kormány elhatározása folytán Darányi miniszterelnök péntek délután egy negyedik hat órakor kihallgatáson jelent meg a Kormányzónál s előterjesztette a kormány lemondását s utódjául Imrédy Béla közgazdasági minisztert ajánlotta.

A Kormányzó a kormány lemondását elfogadta és az új kormány megalakulásáig az ügyek ideiglenes vitelével Darányi miniszterelnököt és a minisztérium többi tagját megbízta.

Ezután dr. Imrédy Béla a Nemzeti Bank elnöke, a lemondott kormány közgazdasági minisztere jelent meg kihallgatáson a Kormányzónál. A Kormányzó Imrédy Bélát megbízta, hogy a kormány megalakítása iránti javaslatát terjessze elő. Imrédy Béla ezután előterjesztette a minisztérium megalakulása iránti javaslatát, amelyet a Kormányzó elfogadott és Imrédy Béla dr.-t miniszterelnökké, a miniszterelnök előterjesztésére Kánya Kálmánt külügyminiszterré, Bornemisza Gézát iparügyminiszterré, Mikecz Ödönt igazságügyminiszterré, Reményi-Schneller Lajost pénzügyminiszterré kinevezte, illetőleg eddigi állásukban megerősítette, gróf Teleki Pált vallás és közoktatásügyi miniszterré, Sztranyavszky Sándort földművelésügyi miniszterré, vitéz Keresztes Fischer Ferencet belügyminiszterré, vitéz Rác Jenő gyalogsági tábornokot honvédelmi miniszterré és Hóman Bálintot tárcanélküli miniszterré kinevezte, a kereskedelmi minisztérium vezetésével pedig Imrédy Béla miniszterelnököt bízta meg.

Néhány perccel a miniszterelnök távozása után Széll József belügyminiszter, Röder Vilmos honvé-

delminiszter, majd Marschall Ferenc földművelésügyi miniszter felhagytak a miniszterelnöki palotát.

Röder és Marschall miniszterek búcsút vettek a sajtó képviselőitől. — Marschall Ferenc, akit körülvettek az újságírók, köszönetet mondott a sajtónak mindig tapasztalt támogatásáért.

— Reméljük, hogy még látjuk Excellenciát - mondották az újságírók. — Marschall Ferenc mosolygva válaszolt: Igen, majd találkozzunk a kispadon. Marschall Ferenc ezzel a miniszterelnöki palota előtti sikló feljárójánál levő kispadra célzott, ahol a nyári minisztertanácsok alkalmával szoktak az újságírók tartózkodni.

Darányi Kálmán miniszterelnök gépkocsija 5.50 órákor érkezett vissza a Kormányzóságról.

A miniszterelnököt azonnal körülvették az újságírók és ő a kérdésekre ennyit mondott:

— Megjelentem a kormányzó úr Ófőméltósága előtt és benyújtottam a kormány lemondását, amit Ófőméltósága elfogadott. Utódomul Im-

rédy Bélát ajánlottam. Darányi miniszterelnök ezután felsietett a minisztertanácsi tereembe.

Az új miniszterek érkezése

Imrédy Béla közgazdasági miniszter 6 órákor jött le a minisztertanácsi teremből. Gépkocsiba szállt s áthajtatott a kormányzósági palotába. Alig távozott el, a miniszterelnökségre érkezett Rátz Jenő gyalogsági tábornok, majd néhány perc múlva Keresztes Fischer Ferenc és egynegyed 7-kor szürke autótaxin gróf Teleky Pál. Pár pillanatra rá Sztranyavszky Sándor, a Ház elnöke érkezett gépkocsiján. Mindannyian felsiettek a miniszterelnökségi palotába. Imrédy Béla közgazdasági miniszter pontosan félhátkor érkezett vissza a kormányzóságról. Amikor gépkocsijából kiszállott, ennyit mondott a sajtó képviselőinek: A kormány megalakítására a megbízást megkaptam.

Ma mutatkozik be a parlamentben Imrédy Béla miniszterelnök

Hét órákor újból előállt a miniszterelnöki autó és Imrédy Béla delegált miniszterelnök áthajtatott a kormányzóságra, hogy bemutassa a Kormányzónak a kormány névsorát. Kévéssel utána az új kormányba kijelölt tagok a miniszterelnökségi palotából a NEP. Eszterházy utcai helyiségébe mentek. Félnyolcra megérkezett Imrédy Béla miniszterelnök is. Közben a párt tagjai csaknem teljes számban összegyűltek s félnyolc után megkezdődött a pártértekezlet.

A Kormányzó igen megleghangú kéziratot intézett Darányi Kálmán lemondott miniszterelnökhöz s a magyar érdemkereszt nagykeresztjét adományozta neki. Ugyanezt a kitüntetést kapta annak idején távozásakor Bethlen István és Károlyi Gyula grófok is. Az erről szóló kéz-

Darányi Kálmán feltárja a Nemzeti Egység Pártjában lemondásának okát

A Nemzeti Egység Pártja Tasnádi Nagy András országos elnök elnökségével péntek este értekezletet tartott, amelyen a párt képviselőtagjai újszólván teljes számban megjelentek. Sokan jöttek el a párt felsőházi tagjai közül is és jelen volt a főispáni kar teljes számban. A párt tagjai élénk beszélgetésben várták a pártértekezlet kezdetét. Félnyolc után egymásután érkeztek a terebbe a távozó kormány tagjai s a leendő miniszterek. A lemondott kormány tagjai s az új miniszterek az első sorban foglaltak helyet. Középen két hely maradt üresen. Darányi Kálmán és Imrédy Béla. Nyolc óra után néhány perccel lépett a terebbe Darányi Kálmán, mögötte Imrédy Béla és Tasnádi Nagy András. Szünni nem akaró lelkes ünnepléssel és éljenzéssel fogadták az értekezlet tagjai őket. Az elnöki emelvényen Tasnádi Nagy András foglalt helyet, balján Szinyey Merse Jenő alelnökkel. Tasnádi Nagy András megnyitó szavaiban üdvözölte a kormány tagjait. A miniszterelnök úr kíván szólni, — mondotta ezután — mire Darányi Kálmán felkelt helyéről s az elnöki emelvényre ment. A párt tagjai kitörő lelkesedéssel és tapsal ünnepezték a miniszterelnököt. Percekig tartott ez az ünneplés, majd Darányi Kálmán miniszterelnök megkezdte beszédét.

— Van szerencsém tisztelettel bejelenteni, hogy Magyarország Főméltóságú Kormányzója kérelmemre a mai napon szíves volt engem a miniszterelnöki tisztség viselése alól felmenteni, s ezzel kapcsolatban a kormányt is felmenteni s az

iratok holnap fognak megjelenni. Az új kormány szombat délelőtt teszi le az esküt. Imrédy Béla eskütételénél Teleki Pál gróf, mint rangidős miniszter olvassa fel az eskümintát s az aktusnál jelen lesz Perényi Zsigmond báró koronaőr is. Utána a kabinet tagjai teszik le az esküt s ennél az eskütételnél az eskümintát Bárcziházi Bárczy István államtitkár olvassa. Az eskütételre a kormány tagjai díszmagyarban jelennek meg. Ezután a miniszterelnökségre mennek, majd félhét órakor tájban jelennek meg a parlamentben, ahol Imrédy miniszterelnök valószínűleg beszédet mond. A miniszterelnökség tisztviselőikara hétfőn délelőtt búcsúzik el Darányi Kálmántól s ez után üdvözik az új miniszterelnököt. A beszédekét Bárczy István államtitkár mondja.

új kormány kinevezéséig a további teendőikkel megbízni. Röviden meg kell indokolnom, hogy mi vezetett arra a lépésre, hogy a kormány lemondását a Kormányzó úr Ófőméltóságának felajánljam.

Gömbös Gyula örökségén dolgoztunk

— Mint valamennyien tudjátok, hallhatatlan vezérünknek, Gömbös Gyulának bizalmából halála előtt egy félévvel az ő betegsége idejére kaptam megbízást az ő helyettesítésére. Jórészt ennek tulajdonítható az, hogy az ő időelött bekövetkezett szomorú elhunytja után én kerültem a kormány élére. Örökséget vettünk át, amely mint jól tudjátok, elsősorban abban állott, hogy iparkodjunk előbbre vinni azokat az eszményeket, amelyeket ő tűzött ki célul a magyar nemzet elé. De az örökség abból is állt, hogy törvénytervezet, amelyeket ő helyesnek tartott s amelyeket én is helyesletem. A hagyatéknak ezt a részét sikerült is liquidálni. Közben természetesen szükség volt arra is, hogy egyes fontos gazdasági, szociális és kulturális problémákat is megoldjunk s igyekeztünk ezeket a legjobb tudásunk szerint megoldani. Amikor az ország pénzügyi önállóságát visszanyerte s a külpolitikai viszonyok lehetővé tették, hogy a fegyverkezést nyíltan bejelenthesük, összeállítottuk azt a programot, amely most már a közkeletűvé vált elnevezéssel győri programként ismeretes. (Leikes taps és éljenzés.)

D. K. W. és B. M. W. körzetképviselő

Nagy javító műhely

Szoboszlay István

Széchenyi-u. 24. Telefon: 10-80.

Az öt éves terv alapul szolgál a további építő munkára

A nemzet legelőtöbb szükségletének megoldására tervet állítottunk össze. Így jött össze az öt éves terv, amelynek pénzügyi és gazdasági vonatkozásai mellett szociális részletei is vannak, s amelyeket mind jól ismertek. Amikor ez a program a Ti helyeslésetekkel találkozott, hozzá kellett fogni a törvényhozás útján való megvalósításhoz. Meglehetősen fázasztó és gyors ütemben igyekeztünk a törvényes felhatalmazást megkapni, s mialatt az utolsó közjogi javaslatot, a választójogit a felsőház is letárgyalta, vele egy időben sikerült a Házzal letárgyalatni a kormány javaslatai közül kettőt; a legfontosabbat, a beruházási javaslatot pedig mind a képviselőház, mind a felsőház elfogadta.

— Úgy érzem, ezzel lezáródott a magyar politikai életnek s államéletnek egy bizonyos korszaka. Lezáródott még pedig akként, hogy alapul szolgál a további építőmunkára. (Úgy van, úgy van! Nagy éljenzés.) Úgy érzem, hogy részben az átvett örökség közjogi részének liquidálásával, részben a távolabbi jövő alajainak törvényhozási megteremtésével véget ért az én feladatom. (Nem, nem! — kiáltották sokan a párt tagjai közül, mire a miniszterelnök így folytatta): Engedjétek meg, hogy személyes szempontokra is hivatkozhassam. Tíz éve annak, hogy először átléptem a miniszterelnökségi palota küszöbét. — Azóta résztvettem minden minisztertanácson és minden idegszámmal átéreztem azt, ami az elmúlt tíz év alatt ezzel az országgal történt. A mai nehéz időkben különösen szükséges, hogy mindenki százszázalékosan tudjon helyt állni azon a helyen, ahová állították, s ez kötelessége is. Meggyőződéseim szerint, ha még tovább maradtam volna helyemen, hiányzott volna belőlem ez a százszázalékos képesség. Emberi gyengeség ez s elnézést kell kérnem érte.

A felsőház nem foglalt állást a kormánnyal szemben

— Meg kell mondanom azt is, hogy az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el — s egyesek mesterségesen is terjesztették ezeket a híreket —, hogy visszavonulásonnaka az, hogy a felsőház tagjainak bizonyos csoportja bizonyos követeléseket állított fel a kormánnyal szemben.

— A felsőház egyáltalában nem foglalt állást, a kormánnyal szemben, egyébként is alkotmányos fel-

fogásunk szerint a kormány két tényező bizalmára támaszkodva kormányoz: az egyik az államfő, a másik a képviselőház többsége. De a felsőház egyáltalán nem is foglalt állást a kormánnyal szemben, aminek kétségkívül joga volna, az a tiszteletreméltó csoport pedig, mely bizonyos kérdésekkel foglalkozott, szintén nem állott a kormány elé azzal a kívánsággal, hogy a kormány távozzék helyéről. Teljesen alaptalanok azok a hírek, amelyeket bizonyos helyen terjesztettek és amelyeket bizonyos organumok kolportáltak.

Már hetekkel előbb kértem felmentésemet

— A Kormányzó úr Ófőméltóságának felhatalmazásával — emelte fel hangját a miniszterelnök — bejelenthetem azt is, hogy ez a feltevés annál is inkább alaptalan, mert én már hetekkel előbb kértem felmentésemet. Ófőméltósága, aki kegyes volt engem bizalmával kitüntetni, arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kormány felmentése akkor történjék meg, amikor elérkeztünk annak a kormányzati időszaknak a végére, amelyet előbb ismerttettem.

— Az utóbbi időben sokszor hallottuk azt a kívánságot, hogy a kormány bizonyos jelenségekkel szemben nagyobb eréllyel lépjen fel. A rendet s fegyelmet fenntartani elsőrendű kötelessége az országnak, de emellett a megállapítás mellett meg kell jegyezni, hogy mindenkinek viszont egyéni kötelessége, hogy a szociális feszültséget enyhíteni törekedjék.

— Amikor halás köszönetet mondok a pártnak azért, hogy ezekben a nehéz időkben mellettem állott s a kormánynak oly hathatósan segítségére volt, a nemzet már előbb említett legelőtöbb problémáinak megoldásánál, engedjétek meg, hogy egyénileg is köszönetet mondjak a személyem iránt részletekről tapasztalt jóindulatért s kedves barátságért.

A jobboldali irányzatban nem lesz törés a múlt és jövő között

A kormánypárt tagjai felálltak helyükről s kitörő tapsal, hosszasan ünnepezték a miniszterelnököt. Percekig tartott s nem akart szünni a lelkes ünneplés. Darányi Kálmán miniszterelnök meghatottan állott helyén. Több ízben is folytatni akarta beszédét, de a taps és éljenzés elnyomta szavait. Végre is közmozdulattal jelezte, hogy beszédét folytatni szeretné. Erre az ünneplés elcsendesedett s a miniszterelnök így folytatta beszédét:

— Az egyén mulandó, a nemzet örök. Ez régi bölcsesség, régi igazság. Gondoskodnom kellett arról, hogy utódom személyére vonatkozólag olyan javaslatot tehessek, amely nézetem szerint megfelel az ország érdekeinek. A Kormányzó úr Ófőméltóságának azt az előterjesztést tettem, hogy utódomul kormányom egyik tagját jelölje ki, Imrédy Bélát, aki a pártnak is egyik tagja. (Taps és éljenzés.) Imrédy Béla szakember, európai hírű szakember ő, akit más nemzetek irigyelhetnek tőlünk. Ő annak a frontarcos nemzedéknek tagja, amelyhez mi is legelőtöbb tartozunk. Olyan,

VIGSZINHAZ

Csak 16 éven felülieknek!
A legszebb és a legizgalmasabb filmretek:

Hurricane

Dorothy Lamour — John Hall.
A legújabb magyar hirodóban
Hitler olaszországi látogatása.

Hajdúszoboszlói Gambrinus

14-én, szombaton megnyílik.

Az autóbuszok este fél 8 órakor indulnak a Gambrinus elől. Menettértilt jegy 2 P. Visszalindulás Hajdúszoboszlóról éjjel 1 órakor.

Jegyek a Máv. Menetjegy irodában kaphatók.

mint a damaszkuszi penge: Kemény, hajlékony, éles. Az a szellem pedig, amely áthatja és fűti őt, amely őt alkotásokra készíti, ugyanaz a keresztény nemzeti jobboldali eszme, amely bennünket hevít. Ebben a tekintetben nem lesz törés a múlt és a jövő között, ezt én garantálom. (Nagy taps és éljenzés.) Ez a nemzet még nehéz feladatok megoldása előtt áll, amelyek során történelmi hivatás vár erre a többségi pártra. Meggyőződésem, hogy

ez a párt, mint a múltban, a jövőben is mindig azokra a magaslatokra fog emelkedni, amelyek a nemzet ügyének szolgálatánál szükségesek, s amikor ezt kérem is Töletem, arra kérek Benneteket, hogy támogassátok Imrédy Bélát úgy, ahogy engem támogatni szívesek voltatok.

A miniszterelnök szavai befejeztével a párt ismételten hosszantartó lelkes ünneplésben részesítette.

Tasnádi Nagy András a párt haláljáról

Ezután Tasnádi Nagy András országos elnök ezeket mondta:

— Nem csekély megilletődéssel hallgattuk a miniszterelnök úr szavait s azt a bejelentést, hogy a kormány vezetését elhagyja. Amikor a fájdalmas bejelentést tudomásul vesszük, a párt nevében nyomatékosan hangsúlyozni kívánom, hogy a miniszterelnök úr távozásakor a párt változatlan bizalmát, szeretetét és

pártunk halálját viszi magával. — (Ugy van, — úgy van, lelkes taps és éljenzés.) — Indítványozom, hogy a miniszterelnök úr iránti ragaszkodásunkat, munkásságáért járó köszönetünket s hálánkat mai ülésünk jegyzőkönyvében örökítsük meg. De örökítsük meg kabinetje kiváló tagjainak odaadó, önzetlen fáradozását és munkájukkal elért fáradozásuk eredményét is.

Imrédy miniszterelnök programja

A pártértekezlet lelkes éljenzéssel és tapssal fogadta az elnök indítványát, majd Imrédy Béla miniszterelnök szólalt fel:

— Hálás köszönetet kell mondanom Darányi Kálmán Excellenciájának azokért a meleg szavakért, amelyekkel rólam megemlékezni szíves volt s azért a bizalomért, — hogy utódjául engem ajánlott. Amikor megköszönöm neki ezt a bizalmat, ugyanakkor

ígérem és fogadom neki, hogy azt az örökséget, amelyet rám hagyott, gondozni fogom és maradéktalanul fogom átvenni a jövőbe.

— Minden miniszterelnöknek, ha elfoglalja helyét, feladata egyrészt abban nyilvánul, hogy elődjének munkáját folytatni s kiteljesíteni köteles. Ez természetesen kötelesség és különösen természetes nálam, aki az ő kormányának tagja voltam s annak a programnak a végrehajtására vállalkoztam, melyet ő Győrről előterjesztett. A másik természetesen kötelessége minden kormányfőnek, hogy az állami és társadalmi rend alapjainak megőrzésére, a rendnek s fegyelmének minden körülmények között való fenntartásáról gondoskodik. (Taps és helyeslés.)

Hiba ebben sem lesz.

De természetesen, hogy minden kormányfőnek ezen a kettős kötelességgel is tartozik a nemzetnek s annak a pártnak, amely őt bizalmával megajándékozta, nevezetesen

hogy olyan programot adjon, amely az előző kormányok által lefektetett alapozásra tovább építve a magyar nemzet anyagi és erkölcsi fejlesztését elősegíteni alkalmas.

— Legyen szabad tehát erről a programról néhány szót szólnom. Ha nem is leszek egészen kimerítő, nagy vonásokban meg fogom adni a pártnak mindazt a tájékoztatást, amely ítéletének megformálásához szükséges. A programnak bővebb kifejtése a parlamentben fog megtörténni. Ami a külpolitikát illeti, csak röviden jelezni kívánom, hogy

külpolitikai vonalvezetésben semmiféle változás nem fog beállni.

Ezután áttérve a belpolitikai kérdésekre, mindenekelőtt kiemelte, hogy a

politika gyakorlati részének megnyilatkozásáról határozott eszmei bázist kíván adni.

A miniszterelnök azt mondta, hogy ő keresztény és nemzeti gondolkodásának ismeri őt s ez azt hiszi, természetes, mert különben nem vállalkozott volna erre a feladatra. Kijelentette, hogy

keresztény nemzeti és jobboldali politikát kíván folytatni. (Nagy éljenzés és taps.)

A népi egység fontossága

Ezután bővebben kitért a jobboldali politika lényegének s eszmei tartalmának ismertetésére, — amelynek során különösen hangsú-

lyozta azt, hogy

a jobboldali politika hagyománytisztelő és a törések helyett az evolúció útját vallja a helyes útnak.

A történelem mintha fordulóponton állna. Új és hatalmas korszakok jelentkeznek s e korszakok elől nem lehet, de nem is szabad elzárkózni.

Ez a korszak itt van és problémákat vet fel. Ezekkel a problémákkal meg kell birkózni és meg kell őket oldani. Ennek a modern korszaknak két jellegzetes vonását ragadom ki, — folytatta a miniszterelnök. — Az egyik az, hogy a szociális kérdések jegyében áll s a másik, hogy

a népi egység fontosságát, a népek, a nemzetek egységével való összeforrását követeli.

Minden nemzetnek az a feladata, hogy megbirkózzék ezzel a korszakkal a maga módja szerint.

Nekünk tehát ezt magyar színezéssel kell ellátnunk, magyar formában kell megvalósítanunk és ki kell tenyésztenünk a nemzet géniuszából azokat az örök irányelveket, — amelyeknek segítségével a korszaknak a nemzeti géniusszal való összeolvását létre tudjuk hozni.

CIPŐT!

fele annyit
használ el,
ha közismert
márkás
Benyáts-cipőt

visel.

Hármas pilléren nyugvó
eszmei alap a gyakorlati
politikában

— Ismét három szempontra kell itt utalnunk. Az első a szabadság eszményének a nemzeti érdekekkel való összhangba hozása.

Az egyéni szabadság józan korlátozásába bele kell nyugodnunk, mert a nemzet érdeke konfliktusok esetén megelőzi az egyén érdekét.

— A másik jellemző vonás a magyar múltban s a magyar erkölcsiségben, a tisztesség, becsület, a virtus. (Lelkes taps.) Féltekenyen kell örködni azon, hogy ez az emel-

kedett szellem, amely a magyar nemzetnek mindig sajátja volt s amely megbüvölt annyi figyelőt és kutatót is, megmaradjon akkor is, amikor az ország politikájának és népének a népi közösség irányába való átalakítása végbemegy. A harmadik vonása a magyar embernek az, hogy nyíltlelkű, egyenes beszédű, nem született a földalatti aknamunkára és a titkos csatornákon való bujkálásra. Ez az a három pilléren nyugvó eszmei alap, amelyen állva igyekezzünk kifejtetni azokat a programpontokat, amelyeket a gyakorlati politikában meg kell valósítanunk.

A továbbiakban utalt arra, hogy már a Ház szombati ülésén két törvényjavaslatot fog benyújtani, amelyek alkalmasak lesznek az állami és társadalmi rend hatályosabb büntetőjogi védelmére. Ezután áttért a családvédelem, illetőleg az ezzel kapcsolatban tervezett törvényjavaslat s kormányzati intézkedések ismertetésére.

— Egészséges nemzet csak egészséges családokon épülhet fel és csak a vak nem látja, hogy a család erkölcsi és testi defektusokban szenved, igen széles rétegben. Nem fogunk visszaradni megfelelő új intézkedések meghozatalától, amelyek alkalmasak ellensúlyozni az egyke és az egyse vélt gazdasági előnyeit.

Gazdasági problémák

A gazdasági problémákra áttérve utalt arra, hogy ahhoz, hogy ez a program megvalósítható legyen, még kell teremteni nemcsak a pénzügyi, hanem a közgazdasági előfeltételeket is; hiszen a pénz önmagában nem jelent semmit, ha a termelés eredményeivel nincs alátámasztva. Tehát józan, termelés fejlesztését eredményező politika kell, hogy alapja legyen e program végrehajtásának. Ennek viszont lelke és előfeltétele az, hogy rendnek és fegyelmeknek kell honolnia az országban. Mint ismeretes, az 5 éves győri program tengelyében a hadsereg fejlesztése áll. Mint frontharcos (lelkes éljenzés!) tudja, mit jelent egy jól vezetett, jól szervezett, egységes szellemű és jól felszerelt hadsereg. Ezért szemünk fényét, hadseregünket, minden eszközzel erősíteni és támogatni kell.

— A termelési politikára azért is szükségünk van, mert semmiféle szociális haladás nem képzelhető el a termelés fokozása nélkül. A szociális politika tartós alapja csak helyes termelési és gazdasági politika lehet, melyet minden eszközzel elő kell mozdítani. Ide tartozik mindenekelőtt egy egészséges me-

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

Ma először!

ANNABELLA és CONRAD WEIDT romantikus történelmi világfilmje:

A bíboros futárja

Előadások, 5, 7, 9 órakor!

Híradóban: Hitler olaszországi látogatása.

AZ APOLLÓBAN

NEZZE MEG:

a kitűnő MAGYAR filmet: a

Noszthy fiú!

Főszereplők:

Jávor és Szörényi Éva.

Előadások: fél 5, fél 7, fél 9-kor!
Híradó! Híradó!

zölgazdasági árpolitika, mert mezőgazdasági árpolitika nélkül mezőgazdasági munkabérlőpolitika sem képzelhető el és szükséges a mezőgazdaság üzemanyagának és a mezőgazdaság eszközeinek árait figyelemmel kísérni, s amennyire lehet, olcsóbbá tenni.

Szükség van emellett a mezőgazdasági hitel újjászervezésére is.

A szociális politika a mezőgazdaság s a falusi lakosság terén hatalmas lépéssel jutott előre a mezőgazdasági munkások és cselédek öregségi biztosításának megszervezésével. Ezt a munkát alaposan, jól meg kell szervezni s igyekezni kell a mezőgazdasági lakosság egészségi viszonyainak javításáról is és különösen arról, hogy a falu szegény lakossága ingyenes, vagy néhány filléres ellenértékért orvosi kezelésben részesülhessen.

A pénz és hitelpolitika terén talán felesleges azt mondani, hogy hiú marad önmagához és

minden olyan törekvéssel, amely végeredményben a családra épített jobboldali rend alásajója és minden olyan politikával, amely a pénz értékével való játékokra, vagy a pénzérték leromlására törekszik, igen élesen és erőteljesen szembehe-lyezkedik.

Ujabb reformokra kerül sor

Ezután bejelentette, hogy sor kerül olyan reformokra, amelyek lehetővé teszik az öt-éves gazdasági terv finanszírozásának előmozdítását.

Ahhoz, hogy ez a nemzeti munka eredményesen folyjon, megszervezettségre is szükség van. Egészséges nemzeti közszellemet kell belevinni a nemzeti társadalom ama tagjaiba, akik a termelés oldalán állnak. Csak egészséges szellemű nemzetben valósítható meg mindez s ezért a nevelés-oktatás, felvilágosítás gondolata soha még ennyire ki nem domborodott, mint ma. Ennek a nevelésnek nem szabad megállni az iskolák falainál, hanem követnie kell az állampolgárt egész élete útján. A felvilágosítás munkáját is helyesen kell megszervezni és ennek fontosságát bizonyítja az a tény, hogy a magyar lelkiségnek egyik legalaposabb ismerőjét és legavatottabb interpretálóját, Hóman Bálintot új posztban látjuk a kormány kebelében. A pártvezeték képzése, megerősítése szintén elsőrendű feladat. A pártvezetőségre teljes bizalommal tekint.

Végül megemlítette, hogy azokat a javaslatokat, amelyeket a Ház letárgyal s amelyek most a felsőház elé kerülnek, mint a volt kormánytagja, természetesen 100%-ig szívesen fogja foglalkozni.

Bejelentette, hogy az összeférhetetlenség kérdésének szabályozásával is foglalkozni fog.

— Remélem és bízom abban, — fejezte be beszédét, — sőt tudom, hogy a párt többsége ezen az úton bizalommal követni fog. De egyet kell kérem, hogy minden hátsó gondolat nélkül kövessetek. Ezután bejelentette kormánya összeállítását s névszerint felsorolta a minisztereket.

Imrédy Béla kijelölt miniszterelnök beszédét a párt hosszantartó lelkes tapssal és éljenzéssel fogadta, Tasnády Nagy András országos elnök köszönte meg végül a miniszterelnök beszédét.

Imrédy Béla rádióbeszéde a nemzethez

Budapest, május 13.

Imrédy Béla miniszterelnök holnap, szombat este 7 órakor rádióbeszédet intéz a nemzethez.

Ma este érkezik Debrecenbe József Ferenc királyi herceg és felesége

Vasárnap bont zászlót Debrecenben a honi ipart és a magyaros ruházatot népszerűsítő fogadalmi mozgalom, amelynek országos jelentőségét domborítja ki az a körülmény, hogy az ünnepségeken részt vesz dr. József Ferenc királyi herceg és Anna királyi hercegné is, mint a mozgalom országos fővédnökei. A királyi hercegi pár debreceni tartózkodásának programjában szerepel még a 70 éves fennállását ünneplő Debreceni Torna Egyesület jubiláris díszközgyűlésén és sportünnepélyén való részvétel is.

József Ferenc királyi herceg és felesége szombaton este fél 7 órakor érkezik Debrecenbe és a pályaudvarról Fáy István főispán vármegyeházán levő lakására hajtatnak, ahol zártkörű vacsorán vesznek részt. Vasárnap reggel negyed tíz órakor a királyi hercegi pár látogatást tesz a Svetits intézetben és utána az intézet kápolnájában szent misét hallgatnak.

Tíz órakor kezdődik a városháza közgyűlési termében a Debreceni Torna Egyesület jubiláris díszközgyűlése, amelyen József Ferenc királyi herceg és Anna királyi hercegné is részt vesznek.

Délelőtt 11 órakor a Csokonai-színházban a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének és az előkészítő bizottság rendezésében lesz a honi ipart pártoló és a magyaros ruházatot népszerűsítő debreceni fogadalmi mozgalom, zászlóbontó nagygyűlése, amelyen a fenséges vendégek beszédekkel is közreműködnek. Utána a királyi hercegi pár és a fogadalmi mozgalom debreceni szervezői az Arany Bika Bocskai termében társas ebédet vesznek részt, délután pedig meglátogatják a Déri Múzeumot, majd a nagyerdei Stadionban a Debreceni Torna Egyesület sportünnepélyét látogatják meg. A királyi hercegi vendégek vasárnap délután negyedhat órakor gyorsvonattal utaznak vissza a fővárosba.

Villáminterjú Jávor Pállal

A „Süt a nap“ tegnap esti előadása előtt az öltözőben kerestem fel Jávor Pált, aki a darab főszerepének, Sámson Mihálynak eljátszására érkezett le Budapestről. Kérdéseimre nem az ünneplőt fővárosi színész a magyar film első számú férfi sztárja felelt, hanem az a magyar színész, aki boldognak érzi magát, ha közelebb jöhet a földhöz, ha Debrecenben, a legmagyarabb városban játszhat igazán szép, nagy és magyar szerepben.

— Két éve nem voltam Debrecenben, — mondta Jávor Pál. — Természetesen most nagyon örülök. Nem akarok ugyan banális lenni, de nem tudom visszafojtani azokat az érzéseket, amelyek most eltöltöttek, hogy ismét abban a színházban játszhatom, ahol valamikor tizennégyes szériákon át ünnepltem a debreceni közönség. Azt hiszem, — mindenki emlékszik még a „Három sárkány“-ban és az „Aranyifjú“-ban játszott szerepeimre.

— Sok darabban játszottam, sok filmben, a pusztai betyártól kezdve a bányászmezőnkig mindent alakítottam. És érdekes,

a Hortobágyon még egyszer sem voltam.

Valahogy úgy jött, hogy sohasem jutott rá időm. Ma délután az Angol Királynő-ben véletlenül találkoztam egy régi barátommal, aki azt mondta, ne aludjak délután, hanem menjek ki vele a Hortobágyra. Igaz,

hogy magán a pusztán még nem voltam, csak a csárdában, de így is azonnal megfogott a hatalmas síkság ezernyi szépsége. Esembe jutott a régi világ, amikor még Jókainak húzták itt a cigányok a magyar nótát, mikor Petőfi hideg téiben, félig megfagyva írta ebben a csárdában az igazi pusztai szerelmes verseket. Nagyon szép volt. Megfogadtam, hogy legközelebb, mint magánember feltétlenül eljövök újra a Hortobágyra.

— Közben nagyon kedves kis eset is történt, ugyanis Németh Nándinak, az Angol Királynő örökvidám tulajdonosának panaszokdtak a Pestre felruccant debreceni, — hogy én odafent egy szörnyű szürben játszom. Nándi megszajnál és ajándékba adott egy valódi debreceni cifraszűrt és karikás ostort. Azonnal felvettem és nagyon sajnáltam, hogy le kellett vetnem. De hiába, Sámson Mihályt nem játszhatom abban...

— Olyan igaz szeretettel vártak mindig ebben a városban, hogy mindig boldog voltam, ha Debrecenben játszhattam. Most is nagyon boldog vagyok és igyekszem vissza is adni azt a nagy szeretetet, amelyben idáig részesültem.

Eppen meg tudom köszönni a kedves szavakat, már cseppetnek is, kezdődik az előadás.

(zló)

Közel húsz ezer pengős költséggel két egészségház épül Hajdú vármegyében

Ma választja meg a megyegyűlés Hajdúvármegye új tisztifőügyészét

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyűlése pénteken délelőtt 9 órakor Rásó István alispán elnöklésével ülést tartott, amelyen részt vett a kisgyűlési ügyekben hoztak határozatot, részint a szombati megyegyűlés elé kerülő előterjesztéseket vitatták meg.

Elfogadta a kisgyűlés azt az alispáni előterjesztést, hogy a hajdúbozsórményi szülőotthon részére, a vármegye ezer pengős hozzájárulást adjon. Tudomásul vették azután, hogy Hajdúnánás város a villany-

telep területén lévő használt jéggyárberendezést megveszi és jéggyártás céljára üzembe helyezi házi kezelésbe. A vételárát 2500 pengőben hagyta jóvá a kisgyűlés. Az üzembe helyezésre pedig 1500 pengő költséget szavazott meg.

Elutasította a kisgyűlés a hajdúszoboszlói ügyészi választás ellen benyújtott fellebbezést. Emlékeztet ugyan, hogy Hajdúszoboszló város főügyésze dr. Csiba Istvánt választották meg. Három fellebbezés futott be ellene, valamennyi ugyan-

azzal az indokolással, de mivel konkrét panaszt nem jelöltek meg a fellebbezők és miután szabálytalan a választás során nem fordult elő, a fellebbezést a kisgyűlés elutasította. Ugyanígy nem adott helyt a kisgyűlés annak a fellebbezésnek sem, amelyet Tatár József hajdúhadházi községi főbíró megválasztása ellen nyújtottak be, mert itt sem merült fel indok a választás megsemmisítésére.

Tárgyalta még a vármegyei kisgyűlés a józsal és mikepércsi egészségházak létesítésének ügyét. A kormány 13 ezer pengő állami segélyt nyújtott az építkezéshez, a vármegye pedig 2.000 pengő költséget vesz fel 1939. évi költségvetésének terhére, míg a józsal egészségház telekvásárlására az ebadó-alapból 800 pengőt fordítanak. A mikepércsi egészségház céljára szintén az ebadó-alapból 1800 pengőt szavazott meg a kisgyűlés. Jóváhagyta a kisgyűlés Józsa község határozatát két darab tenyészbikának 2.000 pengős kamatmentes államl kölcsön igénybevételével való beszerzésére.

Ezután a megyegyűlés tárgysorozatát vitatta meg a kisgyűlés és javasolja, hogy támogassák Szabolcs vármegye feliratát a földművelésügyi miniszterhez, hogy az új szesz-törvény megalkotásánál a gyümölcsstermelők érdekképviseletét hallgassák meg. A cél az, hogy gyümölcsstermelők a hullott gyümölcsöt saját maguk főzhessék ki pálinkának. Ugyancsak javasolja a közgyűlés annak a feliratnak a támogatását, hogy az 50 éven felüli hadirokkantak pénzbeli, lakbér- és természetbeni támogatásban részesülhessenek.

A ma délelőtt kilenc órakor kezdődő vármegyei rendes tavaszi közgyűlés tárgysorozatának egyik kiemelkedő pontja lesz a dr. Benkó Géza országgyűlési képviselő választása folytán megüresedett vármegyei tisztifőügyészi állás választás útján való betöltése. A tisztifőügyészi állásra, amint ismeretes, két pályázat futott be, éspedig a jelenleg is helyettes főügyészként működő dr. O. Nagy Sándor és dr. Csörba Antal hajdúbozsórményi ügyvéd.

Mitrovics Gyula előadása az építészeti esztétikájáról

A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya pénteken délután félhat órakor tartotta XCI. felolvasó ülést a Déri Múzeum előadótermében.

Az előkelő közönség feszült figyelmé és érdeklődése közepette Mitrovics Gyula egyetemi ny. r. tanár, a Tisza Társaság rendes tagja, a kiváló és országos híri esztétikus tartott előadást az építészeti esztétikája köréből. Nagy hozzáértéssel és tisztán áttekinthető formában fejtegette az általános érdekű s aktuális kérdést.

Elmondotta, hogy az építészeti a tér művészete, s mint ilyen, az összes művészetek öse: ebből indul ki s csak ezzel kapcsolatban képzelhető el minden más művészet. Az építészeti kollektív művészet: — egész korok izlését elégíti ki, sőt következő nemzedékek izlésére is tekintettel kell lennie. Mindezekon kívül pedig alá kell rendelnie magát egy nagyobb építészeti egység utca, vagy város összehatása érdekeinek. Itt kapcsolódik be a modern városrendezés problémája. Nagyon fontos szerepe van az építészeten az illető építészeti alkotás céljának. Eppen a célfogalom az, ami a szemlélőre vonzóerőt tud gyakorolni. —

A kitűnően szemléltető példákkal és vetített képekkel illusztrált előadást a közönség lelkes tapssal jutalmazta s Révész Imre professzor az I. osztály elnöke meleg szavakkal mondott érte köszönetet.

Vasárnap, május 15-én délelőtt 11 órakor filmmatiné:
Ló-, szarvasmarha-, juh-tenyésztés!
VADÁSZAT MAGYARORSZÁGON

Ritka madarak!

a HUNGÁRIA filmszínházban.

Állatok az ember vadásztársai.

JEGYEK ELŐRE VÁLTHATÓK!

Az ég, a föld, a tenger és a hősök hatalmának dicsősége és dicsérete a nápolyi flottaszemle, arómai katonai parádé és a furbarai repülőbemutató tükrében

A Debreczeni Ujság eredeti helyszíni riportja

II. közlemény.

Május 6-án a szárazföldi hadsereg összes fegyverneme vonult el a római Diadal-úton, az uralkodó, a Führer és a Duce előtt. A Palatinus királyi palotának romja alatt, Constantinus diadalívéhez közel emelkedett a királyi páholy. A mi tribününk épp szemben a Palatinus lakáján. A Führerfogadásra felállított zászlódszót (hisz erre jött be) még megkettőzték. Elképzelték a festői hatás. Az olasz császár és király előbb Hitler kancellárral együtt szemlét tart a Lungotevere Aventinotól az Adolfo Hitler-úton át az axumi obeliszkig felállított csapattestek előtt. Onnan a díszpályába hajtatnak. Itt találkoznak a Duceval. 2 méter magas testőrök állnak díszőrséget, élő szálkák, a díszpályát márványoszlopok mellett. Katonabandák vérszédítő induló ütmezik a felvonuló csapatok menetelését. Jönnek is már a fiatalok elöl. De ki tudná leírni a Ballia-trombitások, muskétás avangardisták, a fehérblúzos fiatal fasiszta lányok és csukaszürkébe öltözött fiúk, az orvletoi női testnevelési akadémia, a lapátot hordó munkás csapatok marciális lépését, rugalmas testtartását? A fő attrakció a most bemutatott „római lépés” volt. A római lépés az újonnan bevezetett díszlépés. Mussolini szerzeménye. benne a legrégebbi léglős hagyomány természetesen összehangolódik a legmodernebb fegyelmi követelményekkel, férfiaság és erő, önuralom kifejezése, festői látvány, valahogy a magyar és német díszlépés közt halad az olasz faj jellegzetességével, latinus kiegyensúlyozottsággal.

Igy vonultak el a muskétás avangardisták, a fiatal fasiszták, a velencei tengerészeti akadémia, a farnesinai testnevelési akadémia, a modenai, a római katonai akadémia növendékei. Valamennyien az ifjúság rugalmasságával és a tökéletes kiképzés biztosságával oldják meg a nagyon is fárasztó feladatot. A Palatinus jelzett romjától egészen a diadalívig úgy vágják ki a római lépést az előkelőségek páholya előtt, hogy csakúgy reng alattuk a föld. Következik a próbaesendőrök, a pénzügyőrök, a sardegnai gránátosok hadosztálya, a gyalogezredek beláthatatlan sora, majd 5000 feketeinges. A Duce testőrsége, a híres muskétások nyitják meg ezek menetét. Mintaszerűen vágják ki a lépést. A hatalmas hátizsákkal felszerelt alpesi ezredek, az u. n. „Sárga lángok”, siosztatok elmaszírozása általános tapsot vált ki. A műszaki csapatok kerülnek most sorra, majd az Arma Azurra (az Azürkék fegyver, a repülők, találó és olaszosan művészi elnevezése), a Lektor Olasz Ifjúságának tengerészjelöltjei, ezek az édes kis matrózkák, de mind egyik puskát elpel, nagyobb az emberüknél. Agyúcskákkal fűrgemozdulatú

manővert végeznek a királyi páholy előtt Hitler kancellár látható örömeire.

A gyalogos csapatok dörgő lépésében mintha a nagy római múlt, a léglők dicsőséges menetelése éledne fel. A történelemben itt nincs hézag, a folytonosság nem szakad meg egy pillanatra sem. A Palatinus romjai, Constantinus diadalíve és a Colosseum kőkoronája még látták a római léglők maszírozását, az aranyasok fennvillogását.

Motoros osztagok felrobogása

Most jönnek a modern hadsereg legéltrevalóbb alakulatai, mert ahol a gép s gyorsaság párosul az egyéni rámenősséggel, ott biztos a győzelem. Ennek napnap után bizonyítékát láthatjuk a Spanyolországban harcáló motoros olasz léglők dicsőséges fegyvertényeiben. Jönnek, jönnek a „halálgépek” muzsikálva. A jövő háborújának zenéje ez: a gépek szomorú bűgása, a páncélba, kartácsba, gőzbe, gázba gyömöszölt gyilkos erő.

400 harcalkos rohog fel előttünk, a hajonettektől tuskés műszaki autók, a vegyszeti ezred, 8 gépesített tüzérezred esőrpölyt el vágatva. Valahogy ezek a mozsarak és légháritó, könnyű és nehéz lötegek, hegyi tarackok, 149-es és 210-es kaliberű ágyúk, impozáns zöld esőveikkel, elegáns vonalaikkal a legnyersebben vetítették el a jövő háborújának felharsanó taps jelzi, hogy az olasz nép dédelgetett kedvencei, a bersaglierek közelednek. Nem is kell sokat várni rájuk, rohamlépésben nyomulnak előre, vízszintesen kézben tartott puskával. Kakastolluk festői bóbítaja inog a szélben. Kipirult

arccal, tökéletes vonalban rohannak el ezek a válogatott legények. A Führer nagy kedvvel, hosszan néz utánuk.

Még néhány lovasezred van hátra. A fiatal fasiszták huszárosan ülnek meg tüzes ménjeiket. A pirosbóbítás lovasesendőrök és a genovai dragonos ezredek pompás galoppja előzi meg a nagy kato-

nai parádé utolsó attrakcióját: a libiai lovasezredek fantasztikus vágatását. Lángvörös köpenyes zeptlek, kékburnuszos savarok és fehérburnuszos spáhik, a gyarmati katonaság szövi be exotikus színeit az olasz hadsereg összes fegyvernemének tarka egyvelegébe. Vad „arra!” harci kiáltással suhannak el az emelvény előtt a sivatag nagy fehér árnyai, ezek a csodálatosan száguldó beenszülött lovasok.

Hitler kancellár szakértő szemmel nézi a lovasezredek felvonulását. Energikus karlendítéssel fogadja az ezredek tisztelését, a római lépés kemény, katonás plasztikáját. Arcán megelégedettség, csodálat, elismerés tükröződik, gyakran odafordul a Ducehoz és a királyhoz, tetszésének nyilvánítása végett, jelölve annak, hogy el van ragadtatva hatalmas szövet-sége: Olaszország szárazföldi hadseregének katonai fegyelmétől, félelmes teljesítőképességétől, magasfokú kiképzettségétől, dinamizmusától.

Hitler hete. Ternay Kálmán

A debreceni rendőrség nemzetközi zsebmetszőt fogott a pályaudvaron

Akinek vesztét jelenti Debrecen

Pénteken délelőtt a debreceni pályaudvaron szolgálatot teljesítő rendőrnek feltűnt egy 50—55 év körüli férfi, aki a Perronon sétálgatott. A jóöltözött ember senkinek sem tűnt fel, csak a rendőrnek, annak pedig oka volt rá. A rendőr ugyanis a Perronon sétálgató emberben egy Magyarország területéről örökre kitiltott veszedelmes nemzetközi zsebmetszőt ismert fel.

Az állomáson tartózkodott az egyik detektív is és a rendőr értesítette felfedezéséről. A detektív odalépett az emberhez, akit igazolásra szólított fel. A rendőr gyanúja nem volt alaptalan, mert a férfi igazoltatása során kiderült, hogy nem más, mint Weiszkrón Gyula veszedelmes nemzetközi zsebmetsző. Weiszkrón legutóbb 1936 szeptemberében járt Debrecenben és a Tiszántúli Ipari és Kereskedelmi Áruminta Vásáron egy embernek aranyóráját akarta ellopni, de szerencsétlenségére Szinnyey Merse Miklós detektív tetten érte és letar-

tóztatta. Ebből az ügyből kifolyólag a debreceni törvényszék Weiszkrón Gyulát szabadságvesztésre ítélte és az ország területéről kitiltotta, mert nem magyar állampolgár.

Az állomásról Weiszkrón Gyulát bekísérték a rendőrség központi ügyeletére, ahol részletesen kihallgatták. Weiszkrón beismerte, hogy őt Magyarország területéről kitiltották. Büntetésének kibővítése után Erdélybe toloncolták és ott élt mostanáig. Most azért szökött át Magyarországra, hogy felmenjen Budapestre és a Kongresszuson akart egy kis forgalmat lebonyolítani.

A rendőrség a veszedelmes nemzetközi zsebmetszőt őrizetbe vette a kihallgatása után átkísérik az ügyészégre fogházba, ahol tiltott határátlépés miatt indítanak ellene eljárást. Úgy látszik, a veszedelmes zsebmetszőnek Debrecen mindig vesztét jelenti, mert még csak kétszer fordult itt meg és mindkét alkalommal rendőrkézre került.

A magyar közlekedési vállalatok vezetőinek bankettje az Arany Blakában.

„Saját kivánsága szerint” hathónapi és tizenöt napos börtönre ítéltek egy ravasz debreceni cigányt

Különös esendőségi megbízatásról szóló mesét tált fel a bíróság előtt

Kolompár Péter debreceni, téglavetői cigány, aki legtöbb esetben Lakatos György Gusztáv álnév alatt szerepelt, nem ismeretlen a bűnügyi hatóságok előtt. Legutóbb is volt már néhányszor büntetve, 1922-ben pedig statáriális eljárás során rablás büntetése miatt 15 évi fegyházbüntetést kapott, amit ki is töltött annak rendje és módja szerint. Kolompár nem javult meg és azóta is a lopások egész sorozatát követte el. Nemrégiben a csendőrök elfogták.

A debreceni törvényszéken dr. Unger József egyesbíró tegnap tárgyalta az ügyét a gyorsított eljárás alapján. Kétrendbeli lopással vádolta a királyi ügyészség Kolompárt, mert a múlt év nyarán egy falusi szekérről lelopott egy dobozt, amelyben 13 pár cipő volt, más esetben pedig az egyik külsőségi korcsmába mászott be az ablakon keresztül és onnan másfél liter rumot lopott el. Kolompár mindezeket konokul tagadta.

Amikor dr. Unger bíró felolvasta előtte a vádiratot, Kolompár mindkét kezét kitérte, a száját is eltátozta és úgy hallgatta a legnagyobb meglepődöttséget, színelve a vádakat.

— Nem értek én ebből egy szót sem, — válaszolta. Ezután hosszadalmasan egy fantasztikus mesét tált fel. Elmondta, hogy amikor 1937-ben kiszabadult a fegyházból, a csendőröktől bizalmas utasítást kapott, hogy kutassa ki Csehszlovákiában azokat a cigányokat, akik Magyarországról szöktek át a különböző fegyházakból. A megbízatást el is vállalta, elment cseh megszállott területre, meg is találta a szökevény cigányokat, akik ma is ott élnek Csehszlovákiában.

Kolompár olyan meggyőző erővel beszélt, hogy talán maga is elhitte, amit mondott, csupán Unger bíró és a királyi ügyész nem voltak hajlandók hitelt adni a ravaszul kísérelt mesének. Mindezek után Ko-

lompár méltatlankodva jelentette ki, hogy dehogyan is érzi magát bűnösnek. A csendőrök ki sem hallgatták. Ekkor Unger bíró elébe tárta a beismerő vallomást tartalmazó jegyzőkönyvet, amire Kolompár csak annyit felelt, hogy pusztán a szemlélyi adatait kérdezték.

A bíró figyelmeztette a cigányt, hogy ha beismerő vallomást tesz és megbánást mutat, könnyít a helyzetén. A cselekményének minimális büntetése hat hónapnál kezdődik, de kaphat esetleg éveket is. Kolom-

pár a kellemetlen kilátások hallatára megszeppent és hosszas gondolkodás után kijelentette:

— Nem bánom, legyen hát az a két lopás, tessék ideadni a hat hónapot, osztán mehetünk tovább...

A bíró kérdéseire ezután részletesen elmondta, hogy milyen módon követte el a kétrendbeli lopást. A cipők számából mindenáron le akart néhányat tagadni, de sikertelenül. A rumlopást egy Pintye Péter nevű cigánytársára akarta kényszeríteni, de ez sem sikerült. Végül a bizonyítási eljárás befejezése után melankólikusan mondotta:

— Nem tudok én semmi egyebet, csak azt mondhatom: jobb volna már megdöglenni...

A legvégén lopás büntetése miatt 6 hónapi és 15 napi börtönbüntetésre ítélték, jogerősen.

MIEFHOE igazolvánnyal az egész országot végig szélhámos- kodta egy nyiregyházi fiatalember

Több gazdag zsidó beugrott a szélhámos szabósegédnek

Pénteken délelőtt a Budapest felől érkező vonaton a jegyvizsgáló észrevette, hogy egyik utasának nincsen rendben a jegye. A jegyvizsgáló Debrecenben a fiatalembert leadta a vonatról, akit detektívek hallgattak ki. A fiatalember Koppány Károly 28 éves nyiregyházi Magyar Izraelita Egyetemi Főiskolai Hallgatók Országos Egyesülete által kiállított igazolványt adott át. Később azonban elmondta, hogy valóban Koppány Károlynak hívják, de nem főiskolai hallgató, hanem nyiregyházi szabósegéd.

A detektívek kérdésére ezután elmondta Koppány, hogy talált egy MIEFHOE tagsági bizonyítványt, amelyet kiállított saját nevére. Mestersége nem a legjobban ment, ezért a bizonyítvány birtokában megindult az országban és mint zsidó főiskolai hallgató kéregetett a gazdag zsidóktól. Elpanaszolta mindent, ahol megfordult, hogy szegény zsidó főiskolai hall-

gató és nincsen pénze. A legkeményebb szívek is meglágyultak és kinyitották a pénztárcák — mondotta Koppány Károly. Többek között bejárta Sárospatakot, Miskolcot, Budapestet, a Dunántúlon is járt és most Debrecenbe akart jönni kéregetni.

A detektívek Koppány Károlynál találtak két listát. Az egyikben azoknak a névsora volt feltüntetve, akik jószívű adományaikkal segítettek, a másik listán pedig az összes debreceni jómódú zsidók névsora állt. A detektívek kérdésére Koppány elmondta, hogy előre összeállította azoknak a névsorát, ahova menni akart és a listára csak azokat vette fel, aiktől adományt remélt.

A rendőrség Koppány Károlyt őrizetbe vette és kihallgatása után átkísérik az ügyészség fogházába, ahol megindítják ellene a bűnvádi eljárást.

A Tisza István Tudományos Társaság közgyűlése

A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság május 18-án, határozatképtelenség esetén május 26-án, áldozócsütörtökön déli 12 órakor tartja a Déri Múzeum előadótermében évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó és bejelentések. 2. dr. Szentpéteri Kun Béla r. tag emlékeztetése Tóth Lajos, a Társaság néhai elnöke felett. 3. Főtitkári jelentés. 4. Pénztári jelentés, zárszámadás, költségvetés. 5. A szakosztályok által ajánlott tagok választása. 6. Esetleges indítványok. Az elnökség kéri a Társaság tagjait, hogy a közgyűlésen teljes számban megjelenjenek szíveskedjenek.

Fodrázatomat áthelyeztem

Simonffy-u. 1. szám alá, jobboldalon a Csillag-üzlet után. Szolid árak!

BATA fodrász

Gyermekelőadás

A debreceni róm. kat. elemi iskola növendékei vasárnap délután 5 órai kezdettel a Piarista főgimnázium dísztermében a múlt évi felülmúló gyermekelőadást rendeznek 140 utcai tanulótársuk felsegélyezésére, megmentésére, amelyre mindenkit szeretettel hív és vár a kis művészgárda. Műsorunk minden igényt kielégít. Lesz víg komédia, ennél vígabb móka, de lesz komoly dráma is. Lesz továbbá olyan három magyar táncunk díszmagyarban, amely már maga is megérdemli, hogy mindenki megnézzék. Jöjjenek kedves szülők és gyermekbarátok mind-mind. Csak az nem néz meg bennünket, aki örülni nem akar s aki nem akar velünk karöltve segíteni nyomorgó, elhagyott kis magyar testvéreinken. A viszontlátásig!

— Leendő anyák, akiknek különös gondtal kell arra ügyelniük hogy bélműködésük rendben legyen, — ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

LÁNY ÁLL A MAGASBAN

IRTA: HEGYALJAI KISS GÉZA

REGÉNY

(23)
Tiszta kékszemű, barnabőrű, szőke férfi volt ez a Karcsay János. Az egyetemi körben minden év elején őt akarták elnökké választani, mint legidősebbet, de ő mindig szerényen kitért előle. Református pap volt valahol Erdélyben. Mikor aztán meghalt szegénynek a felesége, hitoktatóságér folyamodott a fővárosban és amellet neki-tüzesülten gyúrta lába alá az egyetemi féléveket. Mátraszéky Miklós költői tehetségét nagyrabecsülte. S éppen azért nem szívesen látta, ha elmaradozott az egyetemről.

— Kollegám költő. Többet kell tudnia, mint bárki másnak. Ne sajnálja szép erőit egy kissé gyeplőbe fogni.

— Biztos benne kollegám, hogy különb írónak belőlem, ha az egyetemet is elvégzem? — kérdezte egyszer Miklós.

Karcsay világoskék szeméből láng csapott fel. A meggyőződés tüze:

— Feltétlenül. Logikusabbá válik a gondolkozása. Csiszoltabbá, gazdagabb hangszerelésűvé az egész belső világa. Előbb érje homlokát a doktorok borostyánja, mint a költők habérja!

Tehát Karcsay is úgy beszélt, mint a Miklós női ideálja. Napokon át vitáztak Zéry Liával. A leány hajthatatlan volt abban, hogy bármilyen tehetséges is egy fiatalember, ma már egyetemi végzettséggel kell bírnia, hogy valamivé lehessen.

Karcsay most is rátapintott Miklós érzékeny pontjára:

— Van-e már témája a disszertációhoz, kedves kollegám? — firtatta Karcsay.

Miklóst kényszerhelyzetbe hozta a kérdés. Hazudni nem szokott, de még nem döntött. Mégis olyan nyugodtan tudta most mondani, mintha már erővel se lehetne lebeszélni elhatározásáról:

— Kitűnő témára bukkantam. A magyar levél története. Szerelem, barátság, irodalom és minden, ami szép, a XV. századtól kezdve fel egészen Ady Endréig. Mit szol hozzá kollegám?

— Gyönyörű — lelkesedett Karcsay. — Engedje meg, hogy már előre is gratuláljak. A kollegám precíz adatgyűjtésével, színes, magyar stílusával, tudom, egyike lesz ez az irodalomtörténet legszebb monografiáinak. Beöthy Zsoltnak tetszik?

— Még nem beszéltem meg öméltóságával. Kissé körül olvasom a témámat és kész tervvel megyek a professzorhoz.

— Jól teszi. Hatalmas anyag és a legügyesebb rendezéssel is roppant munka. De annyira meg fogja szeretni, hogy nem fog tudni megválni öle. Ha sok, lehet rajta segíteni. Kidolgozza egyelőre a kérdés valamelyik

ágát. Ami marad belőle, jó lesz egyetemi magántanári értekezésnek.

Miklós szívét megkondította a Karcsay utolsó mondata: Hogyan? Hát ő is lehetne az? Biztray Bálint neked mid volt nagyobb: tehetséged vagy pártfogód?

Beérték az egyetem kapujához.

Könnyű léptekkel emelkedtek a lépcsőcsarnok pompás kanyargóin felfelé. Miklós a sárgás-vörös márványoszlopok komoly sudarain felfelé csuszta a tekintetét. Halkan, de elszántan mondta, mint egy fogadalom ígét:

— Két év múlva doktor leszek, ha minden a legjobban megy.

— Úgy van — helyeselt Karcsay. — Az legyen az első grádus. Onnan aztán tovább: ad astra!

— A csillagokig? — nevetett Miklós. — Azt se bánám, ha közben visszafartana a földön egy fehér lánynak két tündöklő szeme csillaga.

Mielőtt a hallgatóterem kétszárnyú ajtaján beléptek volna, két vézna kollega fogta karon Karcsayt:

— Megkaphatnánk a jegyzeteit, kartárs úr?

— Készséggel, kérem — udvariaskodott Karcsay. — Előbb azonban Mátraszéky kollegának engedem át, mert ő előbb kérte. És mer neki többet kell pótolnia.

Miklós elértette a finom célzást és mosolyogva köszönte a barátja szívességét.

(Folytatjuk.)

HIREK

1938 május 14. Szombat.

Prot.: Bonifác. Kat.: Bonifác.

Hírek egy istenben,
Hírek egy hazában,
Hírek egy isteni örök igazságban,
Hírek Magyarország fellámadásában

Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Elismerés egy bravuros tettért

Hihetetlenül izgalmas jelenet játszódott le csütörtökön délelőtt Debrecen főterén. Egy megvadult ló száguldása nyomán tömegszerencsétlenség veszedelme tartotta izgalomban a járókelőket. Erről az izgalmas látványról egy szemtanú a következő levelet küldte be szerkesztőségünkbe: Csütörtökön délelőtt a Bika-vendéglő előtt jövet a Vasút útrányából egy lovas parasztszekeret láttam teljes iramban rohanni. A ló egy szikár, erős, magas állat, ragadta a szekeret, amelyen egy férfi és egy nő a gyepőlárral hasztalan igyekezett teljes erővel fékezni. E véres pillanatok közepette egy úriember látta a közeledő szerencsétlenséget, tereszállásban beúráva a rohanó állatot, annak zabolaszját óriási bátorsággal s hihetetlen ügyességgel elkapta, bár a hatalmas állat őt is iszonyú iramban magával ragadta, de a Bika túlsó sarkán mégis megfékezte. Az összeverődött tömegben megkérdezte a rendőr, hogy ki volt ez az úriember, mint mondotta, vitéz Tamásy Bészler Lajos vaskereskedő. Jölessz nekem ezt így leírni, mert bár 76. évemben vagyok, de ilyen nagy és igazi bravuros tettet még nem láttam. Teljes tisztelettel:

Egy régi előfizető.

— A MANSZ. debreceni szervezeteinek Insegakciós Foglalkoztató Műhelye május hó 15-től 22-ig a MANSZ. Otthonban (Piac-utca 36.) a műhely készítményeiből kiállítást rendez. Bemutatásra kerülnek a szötteken, szőnyegekben és varrottásokon kívül a csipkekötő és műhímző tanfolyam munkái. — Ugyanítt lesznek kiállítva a sorsjáték nyereménytárgyai. A kiállítás vasárnap d. e. 10 órakor nyílik meg s minden nap reggel 9-től este 7 óráig megtekinthető. Belépőjegy ára 10 fillér.

— A Debrecen város árvaszékének gyermekvédelmi osztálya mellett működő pártfogóknak május hó 16-ik napján hétfőn d. u. 5 órakor a város háza közgyűlési termében értekezlet tartanak. Tárgysorozat a következő: Dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök megnyitja, dr. Soós Béla ref. lelkész beszéde, Sok gyerekes anyák megjutalmazása. Tus-tar Jolán szavalata, Pártfogók ki-tüntetése. Elnöki berekesztés.

— Botrányos visszaéléseket lepleztek le egy moszkvai könyvkiadó-vállalatnál. A szovjet moszkvai hivatalos könyvkiadó vállalat ellen bünvádi eljárás indult botrányos visszaélések és sikkasztások miatt. A vizsgálat már eddig is megállapította, hogy Nakovnikov, a vállalat költészeti osztályának főnöke és Harkonov főkönyvvezető rengeteg előleget fizetett állítólag megírandó könyvekre, amelyek sohasem láttak nyomdafestéket és állítólagos költőknek, akik nem is élnek.

Dr. Papp István és vitéz dr. Nagy Iván tartanak ma előadást az „Árpád” kulturdiplomáciai tanfolyamon

A bölcsészettan hallgatók „Árpád” bajtársi egyesülete dr. Hankiss Jánost egyetemi tanár, patrónus bts. vezetésével „A magyar diák külföldön” címen kulturdiplomáciai tanfolyamot rendez, melyen 1938 május 14-én, szombaton d. u. 6 órai kezdettel a Kereskedő Társulat dísztermében előadást tartanak: dr. Papp István reál-gimnáziumi tanár, egyetemi magántanár: a magyar diák Finnországban, és vitéz dr. Nagy Iván miniszteri titkár: A

magyar diák Amerikában címen. — Dr. Papp István több mint egy évet töltött kint Finnországban és kiválóan ismeri a testvérnemzet életét. A másik előadó, vitéz dr. Nagy Iván most tért haza több hónapos amerikai útjáról, mely alkalommal meglátogatta a kint élő magyarságot. Az előadása egyúttal beszámoló is az amerikai tapasztalatairól és az ottani magyarság életéről. Az előadás vetített képekkel lesz.

FAGYLALT legjobban minőségben már kapható Sántha Károly cukrász fióküzletében Püspöki palota.

(:) Az Egyetemi és Főiskolai Luther Szövetség vasárnap délután 6 órai kezdettel tartja fagyalt-délutánját az Arany Bika Booskay és Üvegtermében.

— A Dóczy Polgári tornavizsgálja. A Dóczy Polgári Leányiskola ma délután 4 órakor tartja az intézet udvarán évvégi tornanappélyét. A szép, látványos ünnepélyre mindenkit szívesen lát a rendezőség.

— Bánatában felakasztotta magát. Ifjú Nagy Sándor harminkét éves derecskei földműves egy kertésszel társult, akivel heteken át a legnagyobb egyetértésben dolgoztak. — Legutóbb azonban a kertész valami miatt összeszórtakozott Naggyal és ráfogta, hogy lopott. Ez Nagyt annyira elkéséltette, hogy bánatában az álló mestergerendájára felakasztotta magát. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Lakások és üzlethelyiségek augusztusra kiadók a Ferenc József-út 9. sz. bérházban.

Érdeklődni:

a Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezetnél, Hunyadi-u. 5. sz.

— A cserkészkiállítás és csipkevásár a régi Dóczy cserkészotthonban már csak két napig tekinthető meg. D. e. 1-1-ig, d. u. 4-6-ig.

— Rendelet a háztartási alkalmazottak külföldre szerződésének közvetítéséről. Budapestről jelentik: A belügyminiszter rendeletet adott ki a háztartási alkalmazottak külföldre szerződésének közvetítéséről. A rendelet szerint a magyar állampolgárnak háztartási alkalmazottként külföldre való szerződését a magyar kivándorlókat és visszavándorlókat védő iroda mellett működő nemzetközi elhelyező iroda, továbbá azok a közvetítő irodák fenntartó személyek közvetíthetik, — akiknek a belügyminiszter az érdekelt miniszterekkel egyetértve erre külön engedélyt ad, végül Budapest és körzetéhez tartozó vármegyék a városok területén a m. kir. állami munkaközvetítő hivatal is. Életének 14. évét be nem töltött kiskorú háztartási alkalmazás céljára külföldre közvetíteni nem szabad. Háztartási alkalmazottként külföldre közvetíteni csak azt szabad, aki a szolgálatra való alkalmasságot hatóságos orvosi bizonyítvánnyal igazolja.

— Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fúródva, úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszerint hamar mérsékli, a rekesz izom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

— Leomlott a kubikgödör és maga alá temetett egy fiatalasszonyt. Csütörtökön délután tragikus szerencsétlenség áldozata lett Bakony-szeg községben Ott Györgyné, született Viktor Juliánna harmincéves fiatalasszony. A libákkal kiment a község határába és ott egy vályogvető gödör mellett letelepedett. — Közben elszunnyadt és véletlenül belezuhant a mély gödörbe. A zuhanás nyomán meglazult a gödör fala és mintegy öt köbméter föld zúdult a szerencsétlen asszonyra. Csak órák múlva találták meg Ott Györgyné holttestét a nagyhalom föld alatt. Kiásták, de már ekkor nem volt benne élet. Az esetről értesítették a balmazújvárosi csendőrséget, amely nyomozást indított s azt állapították meg, hogy a halálos szerencsétlenségért senkit sem terhel felelőség. A debreceni királyi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Arképes igazolványt kapnak a rikkancsok. Budapestről jelentik. A belügyminiszter elrendelte, hogy a sajtótermékeknek hálalás útján, — vagy utcán terjesztésére jogosító tevékenység folytatására arképes igazolványt kell használni. Ezen igazolványon felül az igazolvány nyilvántartási számát feltüntető karszalaggal is el kell látni őket a törvényhatóságok városokban. Az I. fokú rendőrhatalóság a karszalag viselését a megyei városokban és nagyközségekben is kötelezővé teheti, ha az a hatályosabb ellenőrzés szempontjából szükséges. A rendőrség az igazolvánnyal együtt sárgaszínű karszalagot és az elárulító igazolvány nyilvántartási számát feltüntető ovális alakú táblácskát ad ki, amelyet a karszalagra az igazolvány tulajdonosa köteles szilárdan ráerősíteni. Az igazolványúrlapokat, a karszalagot s a táblácskát beszerzési áron szolgáltatja ki a rendőrség. Az igazolvány személyre szóló rendőrhatalósági jogosítvány, — amelyet másnak átadni nem szabad. Az igazolványban névszerint felsorolják a napi és hetilapokat, valamint folyóiratokat, egyéb sajtótermékeknél azok hálalás útján, vagy az utcán való terjesztését engedélyező hatóság nevét és engedély számát tüntetik fel. A rendelet a budapesti főkapitányság területén a kihirdetés követő 8 napon, egyéb helyeken pedig a kihirdetést követő 30. napon lép hatályba.

A közönséget érdeklí,

hogy május 16-án forgalomba kerülnek az eucharisztikus postabélyegblokkok. — Igen nagy érdeklődés előzi meg a posta által az eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban kibocsátandó emlékbélyegblokkot. E művészkiállítású, 7 értékből álló, 8 színben előállított bélyegblokk az eucharisztiaán kívül öt magyar szent és egy magyar boldoggá avatott képét ábrázolja, ezzel mintegy a magyar szentek galériáját ismerteti szerte a világon. A kongresszusi bélyegblokk ezért nemcsak a bélyeggyűjtők között órvend nagy keresletnek, hanem számos előjegyzés érkezik a m. kir. postához azok részéről is, akik ezt kongresszusi emlékként vagy ajándékozás céljaira szánják. A m. kir. posta lehetővé kívánja tenni, hogy az emlékbélyegblokkot azok is megvásárolhassák, akik az előjegyzést elmulasztották s ezért a vidéki kincstári postahivatalait is el látja megfélelő készlettel s hogy elkerülje az esetleges tolongást, a bélyegblokkot már a kongresszus előtt, május 16-án forgalomba bocsátja. Ezenkívül a felek kifejezett kívánságára a nem kincstári postahivatalok is beszerzik a bélyegblokkot. Az emlékbélyegblokkok, vagy annak egyes bélyegei május 16-tól bármely levélpósta kiüldemény bementesítésére felhasználhatók, sőt a posta intézkedett olyan irányban is, hogy a postahivatalok a bélyegeket a közönség kívánságára bélyegezzék le. Bélyeggyűjtő szempontból nagyjelentőségű a postának az az elhatározása, hogy az eladatlannal maradt bélyegblokkokat a forgalomból való kivonással egyidejűleg megsemmisíti.

— Hatmillió pengő többlettel zárult a magyar külkereskedelem áprilisi mérlege. A Magyar Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint április hónapban a behozatal értéke 35.6 millió pengő volt (1937. áprilisában 41.1), a kivitel értéke pedig 41.6 (49.7) millió pengőt tett. Az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 6.0 (8.6) millió pengő kiviteli többlettel zárult. Az 1938. év első 4 hónapjában behozatalunk értéke 131.4 (139.2) millió pengőt, kivitelünk értéke pedig 175.2 (199.7) millió pengőt tett. A külkereskedelmi mérleg az 1937. év első 4 havi 60.5 millió pengős aktívumával szemben a folyó év megfelelő időszakában 43.8 millió pengős kiviteli többletet mutat.

— Bedörömbölt haragosa ajtaján, harminc pengőre ítélték. Látkor Imre rakamazai gazdálkodó még a múlt év augusztusában egy este bezörgött a régi haragosának, — Tóth Ferencnek a lakásán, mikor csak az asszony tartózkodott otthon. A kissé ittas gazdálkodó durva szavakkal szidalmazta Tóth Ferencet, azután hazament a szomszédában levő lakására. Még a kapuban járt, mikor Tóth Ferenc is hazaérkezett és ennek is odakiabált: „Gyere ide, ellátom a bajodat!” A járásbíró magánlaksértés vétsége és közcsend elleni kihágás miatt 30 pengő pénzbüntetésre ítélte Látkor Imrét. Az ügy semmiségi panasz folytán került pénteken a debreceni főtábla elé. A tábla elutasította a semmiségi panaszt és így az ítélet jogerőre emelkedett.

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor Kolozsvári K. László, délután 5 órákor Kiss A. Jenő. Kistemplomban d. e. 9 órákor Uray Sándor, 11 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor Szenes László. Ispoltá-templomban d. e. 10 órákor Molnár Ferenc, d. u. 5 órákor Kulcsár Dezső. Kosuth-u. templomban d. e. 10 órákor Bartha Tibor, d. u. 5 órákor Csánki Gábor, Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor Márki Kálmán, d. u. 3 órákor Nagy Sándor. Homokkerti templomban d. e. 10 órákor Kovács József, d. u. 5 órákor Órsy János. Nyilastelepi templomban d. e. 10 órákor Mezey Béla, d. u. 3 órákor Órsy János. Csapókeri templomban d. e. 10 órákor Farkas Dezső, d. u. 3 órákor Tömöri Lajos. Kerekestelepi templomban d. e. 10 órákor Erdei Mihály, d. u. 5 órákor Ürögdi Ferenc th. Nyúlasi áll. iskolában d. e. 10 órákor Losonezi Géza. Tégláskerti áll. iskolában d. e. 10 órákor Birinyi János. Téglavetői gyűl. házban d. u. 3 órákor Kovács Árpád. Wolfka-t. olvasóköri d. u. 3 órákor Victorisz Lajos. Olajúti imaházban d. u. 5 órákor Mezey Béla, Szegényházban d. e. egyenyed 10 órákor Szenes László. Gvermekmenhelyen d. e. 10 órákor Siposs Imre. — Tanyai istentiszteletek: Egyeken d. u. 3 órákor Siposs Imre, Nagyhortobágyon d. e. 9 órákor Halász András, Hármashegyben d. e. 9 órákor Bárdi Ferenc. Lukaházban d. e. 11 órákor Szabó Endre. Pacon d. e. 10 órákor Papp Géza. Cucán d. e. 11 órákor Váry László. Mézeshegyen d. u. 2 órákor Papp Géza. Köselyszegen d. u. 2 órákor Váry László. Bánkon d. e. 10 órákor dr. Illyés Endre. Diószegi-úton d. u. 3 órákor Biró Béla. Pallagon d. e. 9 órákor Kotormán István. Szikgáton d. u. 2 órákor Kotormán István.

A rom. kat. templomokban:

Rendes szentmiserend 6, 7, 8, 20, 9 órákor. Féltekercs nagymiséjét tart és szentbeszédet mond Láng Pál pápai kamarás, plébános helyettes. Délben 11, háromnegyed 12, fél 1 órákor szentmise. Kertsegi kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókeriben Kummergruber Emil piarista tanár, Homokkerten dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepen Kiss László segédlelkész. Augusztaszanatúriumában Horváth István piarista tanár, Hajdúsámsonban Novák Gyula segédlelkész, Józsan dr. Szabó János segédlelkész.

A gör. kat. templomban

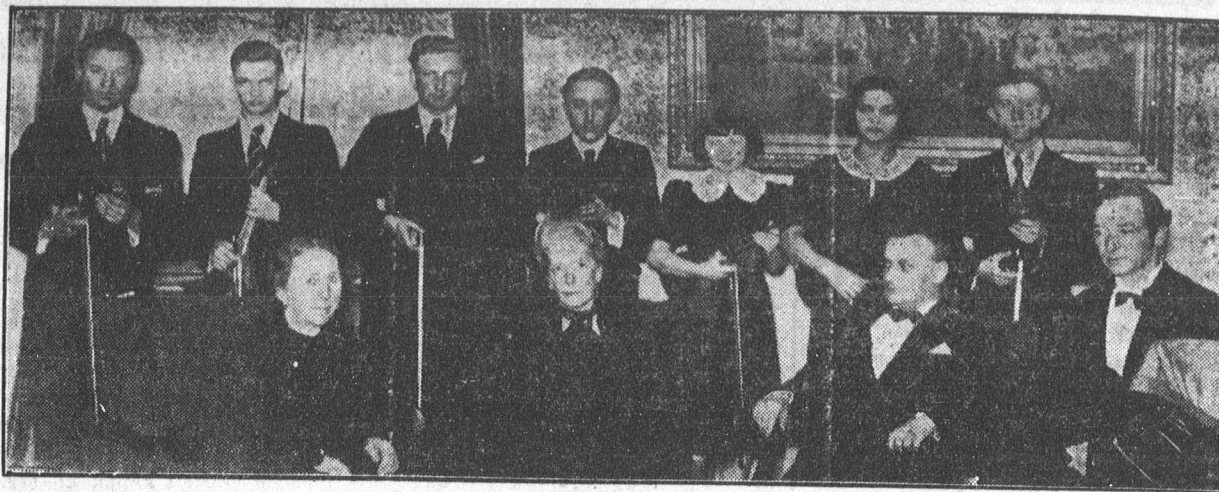
reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órákor diákmissze, 9 órákor katonamissa, 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s.-lelkész mondja, háromnegyed 12 órákor csendes szentmise, délután fél 4 órákor rózsafüzérájtatosság, 4 órákor vecsernye, utána májusi ájtatosság szentbeszéddel. Hétköznapokon mindennap d. u. 6 órákor kezdődik a májusi ájtatosság, kedden és csütörtökön szentbeszéddel.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap d. e. 9 órákor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. D. e. 10 órákor és este 5 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. D. u. 4 órákor középisk. fiú tanulók bibliáorája a tanácsteremben.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-8-ig vallásos estély vegyeskar- és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig házasságkötési aktus. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

— Sok halottja és sebesültje van a barcelonai bombázásnak. Barcelona ma délelőtti bombázásának 9 halottja és 30 sebesültje van. Tegnap óta a halottak száma meghaladja a 60-t, a sebesülteké pedig a 150-t

Kép a zenefel Hubay emlékhangversenyéről. Középen: özv. Hubay Jenőné, Czibrián Róza grófnő, Baranyi János zenelszkolai igazgató és Hubay Tibor. Állásor A hangverseny szereplői

Veronállal megmérgezte magát egy budapesti újságíró az Eden szállodában

Csütörtökön Debrecenbe érkezett Budapestről Kiss Ferenc 36 éves újságíró, aki az egyik fővárosi orvosi szaklapnál van alkalmazásban. Kiss az Eden-szállodában szállott meg. Pénteken délelőtt a városban végezte ügyes-bajos dolgait, majd visszament lakására és megebedt. Délután ismét a városban járt s úgy 8 óra tájban ment vissza lakására.

Kiss Ferenc feltűnően idegesen viselkedett a vacsora elfogyasztása közben, majd utána bement szobájába. A szállodában feltűnt az újságíró ideges viselkedése, ezért a szobaasszony benyitott szobájába.

Kiss Ferenc ekkor már eszméletlenül feküdt s a szobaasszony rögtön gyanította, hogy öngyilkosságról van szó. A szállodából telefonon azonnal értesítették a mentőket, akik az újságíró kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol megállapították, hogy veronállal kísérelt meg öngyilkosságot. A klinikán gyomormosást végeztek rajta és Kiss Ferenc még az esti órákban visszanyerte eszméletét.

Kihallgatása során elmondotta, hogy tüdőbetegsége miatt akart megválni az élettől. Kiss Ferenc állapota lényegesen javult a gyomormosás után, úgyhogy a klinikát elhagyta.

Gyászrovat

Virág Imre élt egy évet. Temetése vasárnap délután 2 órákor lesz a Köztemető ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Baráti Klára 48 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután négy órákor lesz a Köztemetőben. Gebauer cég rendezi.

Szegedy Gyuláné szül. Csermák Jolán 62 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félhat órákor lesz a Köztemető 2. á. számú ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Lakás: Munkás-utca 58. Gebauer cég rendezi.

Papp Kareszka 1 éves temetése vasárnap 2 órákor lesz a Köztemető ravatalozójából református szertartással. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi.

Szathmári István dandár-irodai altiszt 50 éves korában Gyöngyösön elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 3 órákor lesz Debrecenben a Köztemető 2. á. terméből ref. szertartás szerint. Lakás: Sámsoni-út 48. A szállítást és temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat végzi.

Csurka „Kegyelet” temetkezési Vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kiállítva is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetben.

Új temetkezési Intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Pataki Miklós kereskedő-segéd Madách-utca 11.—Gosztonyi Katalin Monostorpályi-u. 64. Szabó Ernő cipész-s. Emerich-u. 6.—Fábián Katalin Rásó GY. u. 4/c.

Szőnyegeket függönyöket, ágyterítőket stb legolcsóbban vásárolhat Horn Rezsőnél Debrecen, Kossuth-u. 19

Születések: Erdős János fűszerkereskedő Rakovszky-u. 21., fiú János. Nánási Imre géplakatos-s. — Dalmy Tibor-utca 48., leány Zsuzsanna.

Halálozások: Murvai József bérkocsi tulajdonos ref. 40 éves Branyiszky-u. 4. Cecze Erzsébet ref. 5 éves Bellegelő 454. Papp Károly ref. 11 hónapos Pozsonyi-ut 39. Vig Józsefné r. kat. 40 éves Teleki-u. 13.

Szenci hangverseny az Arany Bikában

Vasárnap Debrecen zenei életének nagy eseménye lesz. Este nyolc órai kezdettel rendezik a Szenci hangversenyt az Arany Bika dísztermében. A hangverseny művészi nívója, szereplőinek kiváló tudása biztosítéka annak, hogy a közönség maradéktalanul tökéletes művészi élvezetben részesül.

A műsor összeállítása nagy gondal történt, hogy minél többet és minél szebbet tudjanak adni a kö-

zönségnek a világhírű zeneszerzők műveiből. A hangversenyen Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényel. Jegyek kaphatók az egyházi hivatalban, Kálvin-tér 17 és Méliusz könyvkereskedésben. Jegyek ára 50 fillértől 2 pengőig.

HIREK

Nagymagyarországból

HAZAVISZIK A FELVIDÉKRE A PITTSBURGI SZERZŐDÉST

A „Báthory István” nevű lengyel óceánjáró amerikai szlovákküldöttség érkezik a Felvidékre, amely magával hozza a történelmi nevezetességű pittsburgi szerződés eredeti okmányát a szlovákok kívánsága szerint a Felvidéken fogják elhelyezni. Ez a szerződés éveket elmulasztotta a cseh belpolitikai élet sokat vitatott okmánya volt. Most a tót nép megújult autonómista küzdelmében újabb fontos szerepet kapott. A csehek a szerződés érvényességét vitatták. Most a tót néppárt az eredeti szerződés bemutatásával akarja alátámasztani követelésének jogosságát és a tótság közjogi autonómiájának megvalósítását.

ERDÉLYBEN 2300 ZSIDÓT MEGFOSZTOTTAK ALLAMPOLGÁRSÁGATÓL

Erdélyben 2300 zsidót megfosztottak román állampolgárságától, mert jogtalan úton jutottak hozzá.

MEGHALT

KECSKEMÉTHY ISTVÁN, AZ ERDÉLYI MAGYARSÁG EGYIK VEZETŐ POLITIKUSA!

Kolozsvár, május 13. Az erdélyi magyar közéletnek nagy halottja van. Meghalt Kecskeméthy István, református teológiai tanár, a keleti nyelvek tudós professzora, az erdélyi magyarság háború előtti és utáni politikai életének lelkes harcosa. Kecskeméthy István tevékeny részt vett a békebeli idők politikai mozgalmában. Egy ízben országgyűlési képviselő volt a magyar parlamentben. Erdély elszakítása után Kecskeméthy István kötelességének érezte, hogy kivegye részét a kisebbségi küzdelemből. Egyike volt azoknak, akik sürgették a magyarság aktivitásba lépését. Ő foglalta el az első romániai politikai szervezet, a Magyar Néppárt elnöki székét. 74 éves korában hunyt el. Temetése csütörtökön délután 4 órákor volt a kolozsvári református teológiai díszterméből.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban a leszálló légáramlás következtében csendes, derült és melegebb idő uralkodott. Eső ma sem volt. A hőmérséklet napközben általában 19-20. Budapesten s Egerben 22 fokra emelkedett.

PROGNÓZIS: Mérsékelt déli légáramlás, csak kevés felhő, fagymentes éjszaka. A nappali felmelegedés tovább fokozódik.

Színház

Süt a nap

Jávor Pál vendégszereplése a Csokonai Színházban

Zilahy Lajos ma is legfrissebb, legközvetlenebb alkotása a „Süt a nap” című életkép, mely a háború utáni iradalom egyik legsikerültebb terméke. Ezt a nagyon kedves és izgalmas darabot újította fel a Csokonai Színház pénteken este Jávor Pállal a főszerepben. A jó tempójú előadást Kőmíves Sándor rendezte gondosan.

Jávor Pál Sámson Mihályra több mint bravúros színelmunka. Jávor kemény vonalakkal, férfias erővel rajzolta meg ezt a remek figurát. El tudta hitetni, hogy vele új magyar honfoglalók kezébe kerül a jövő. Nem volt egyetlen céltalan mozdulata, sőt minden gesztusának jelentőséget tudott adni. Ahogy megáll az öreg Kossuth képe előtt és földreszegi, majd gögösen kitarja fejét, vagy ahogyan a harmadik felvonásban föllesz, majd gögösen kitarja kezét, — mind-mind a belső átélés és találgatás jellemzés frappáns megnyilatkozásai. Jávor ebben a szerepben behatárolta, hogy univerzális művész. Eddig is tudtuk, hogy kitűnő szalonszínész, de most arról is meggyőződünk, hogy a magyar parasztot, a magyar férfit is tökéletesen meg tudja eleveníteni. Alakítása élmény volt.

A közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte Jávor Pált, akit számtalanszor kitapsoltak a függöny, sőt a vasfüggöny elé is.

A debreceni együttes szintén derekas munkát végzett. Első helyen Szabó Ernőt említjük meg, aki a tanító szerepében könnyből és mosolyból szőtt játékaival a szezon egyik legnagyobb sikerét aratta. Kőmíves Sándor őszinte átéléssel, lelkes-mellegítő közvetlenséggel formálta meg a tisztelet alakját. A zsíros Pongé juhászt a nagyszerűen fejlődő Balázs János elevenítette meg meglepő eredetiséggel és egyéni zamattal. Herczeg László harsogó derűt keltett izgalommal Laji cigány szerepében. Ladányi Ferenc forgalmistája hallatlanul mulatságos és ötletes alakítás. Kun Tibor feltűnően jó alakítást nyújtott, de kielégített Kovács László és Seprényi Lajos is.

A női szereplők közül Halassy Mária áll az élen. A szív hangján beszélt. Pogány Margit végtelenül kedves és közvetlen volt Sárka szerepében. Jurik Julesi komikai tehetsége hiánytalanul érvényesült. Bámulatosan sokoldalú színésznő s mindig eredeti. Sz. Tihanyi Piri szintén mint komika aratott megérdemelt sikert a postamester szerepében. Nyiltszíni tapsot is kapott. Nagy Erzsi az öreg Sámsonnét formálta meg szíves és egyszerű eszközökkel. Vándor Éva meglepően közvetlen és természetesen volt. Somlai Julia tanítónéja finom tónusával és keresetlenségével az emberábrázolás legtisztább példája.

A mellékszereplők is kedveltek, jól játszottak s indokolt volt a közönség lelkesedése. Csak azt kifogásoljuk, hogy a karzat egyrésze bosszantóan izéltelenül és túlhangosan viselkedett. Elvégre mindennek megvan a határa. (b. p.)

Nagy érdeklődés kíséri a DTE jubiláris sportünnepélyét

Előző számainkban már részletesen közöltük, hogy a DTE 70 éves fennállásának jubileuma alkalmával az egyesület vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a város háza közgyűlési termében díszközgyűlést tart, amelyen megjelenik József Ferenc királyi herceg, valamint a város polgári és katonai előkelőségei. — Délután háromnegyednyolc órai kezdettel a városi Stadionban olyan nagy arányú sportbemutató lesz, amely az egész Tiszántúli sportársadalmát megmozgatta. A katonai, levante és középiskolai számokon kívül a 70 éves DTE összes működő szakosztályai felvonulnak, így a válogatott férfi és női tornász-

csapat, az atléták, a birkózók, ökölvívők. Ekkor kerül lebonyolításra Keletmagyarország súlyemelő bajnoki versenye. A kiegészítő számok tréfas kötélhúzó verseny, velocipedes bemutató stb. nagyban hozzájárulnak a nagyarányú sportbemutató változatosságához. DTE vasárnapi stadion sportünnepélye városi kis olimpiája lesz Keletmagyarország sportéletének.

Jegyek mérsékelt számban ma estig elővételben Gyürky és Böhm könyvkereskedésekben (Kossuth-u.) 30 fillértől 1 pengős olcsó árban válthatók. Pályajegy még igényelhető a rendezőségénél (Magoss György-tér 9. Telefon: 30-70.) (:)

A színházi iroda jelenti: Ma, szombaton, vasárnap délután és vasárnap este az évad

Utolsó

három előadása. Budapesttel egyidőben, minden más vidéki színpadot megelőzve!

Csathó

Kálmán sorozatos sikereket megért pompás, korszerű vígjátéka, a mai élet nagyszerű korrajza:

Fűszer és csemege

Halassy, Somlay, Sivó, Pogány, Kőmíves, Mányai, Ladányi, Szabó Ernő, Sárkány, Herczeg, Alszeghy, Tanay, Balázs, Kamarás, Seprényi, Lányi és a teljes társulat.

Rendező: HORVÁTH ÁRPAD. Mindenki kedvence játszik a pompás újdonságban!

MOZI

Noszty fiu esete Tóth Marival

Jávor Pál nagy sikere az Apolló mozgóban

Kedves meglepetéssel szolgált pénteken a közönségnek az Apolló mozgó. Akkor midőn Jávor Pál a Csokonai-színházban állott az ünneplés középpontjában, akkor Jávor egyik legkiválóbb filmjét, a sok sikert aratott Noszty fiu esete Tóth Marival című magyar operettét mutatta be. A repríz nagyszámú közönség élvezte végig és gyönyörködött ebben a nagyszerű zenialakítással megrendezett és végnélkül bájos magyar filmben, amely minden mesterkéltéssel nélkül, a tiszta magyar művészetet mutatja be a magyar színjátszás reprezentatívának művészi játékában. Meséje, zenéje, sok részletének idillikus panorámája valóságilag elbűvölte a közönséget. Bizonyára nagy sikere lesz napokon keresztül ennek a remek magyar filmnek, amelyet az Apolló mozgó figyelmes vezetősége most felújított.

A kísérő műsor szép és élvezetes.

Hurricane

(Bemutató a Vígyszínház moziban)

Az úgynevezett „vihar-filmek” között a legújabb amerikai attrakció, a Hurricane talán legelső helyen áll. A mese, a rendezés és a pazar szépségű felvételek feledhetetlen élményt nyújtanak. Valahol a déli tengereken van egy kis sziget, csodálatosan szép tropuszi táj, egyszerű benszülöttekkel a francia kormányzóság uralma alatt. Bájos szerelmi történet alakul ki a kis szigeten két benszülött között, de a fiatal férfi önérzete és becsületessége áldozata lesz. Egy veréke-

dés következtében letartóztatják és nyolc esztendőre tölti el a pincébörtönben, patkányok között, míg végre sikerül megszöknie. Közben a paradicsomi szigetet elsöpri a borzalmas erdő orkán, a Hurricane, amely a déli tengerek legveszedelmesebb ellensége. Mégis a legvégén minden jóra fordul. — A film legnagyobb jelenete a vihar-jelenet. Szinte döbbenetes, megrázó erőt kelt sorakoznak előttünk. Vihar a tengeren, vihar a földön, amely elsöpri a házakat, templomokat, embereket, felborítja a hajókat és mindenütt, ahol csak elvonul, a pusztulást osztja. Csodálatosan szép természeti felvételeket látunk. A szereplők közül különösen ki kell emelnünk John Hall-t, aki férfias játékaival, művészetével magával ragadja a közönséget. Dorothy Lamour, a női főszereplő finom szépségével arat nagy sikert, de kifogástalanok a darab többi szereplői is. — Ezt megelőzően a legújabb magyar világhírű keretében igen érdekes eseményeket láttunk, amelyek közül kiemelkedik Hitler olaszországi útjának ismertetése.

Mozis műsor

Hungária: A bíboros futárja. Apolló: Noszty fiu esete Tóth Marival. Vígyszínház: Hurricane.

Szombaton 5, 7 és 9 órakor! MAGYAR FILM! HOTEL KIKELET Ezenkívül: Chaplin: A rend őr!

SPORT

ÓZDON VENDÉGSZEREPEL A BOCSKAY VASÁRNAP

A Bocsokaynak már csak két bajnoki mérkőzése van hátra és ezen a két mérkőzésen eldől, hogy bentmarad-e a Nemzeti Ligában vagy pedig kiesik. Jelen pillanatban egy pont választja el a debreceni csapatot a Törökvéstől és ha ezt az egy pontot tartani tudja vagy egyenlő pontja lesz a fővárosi csapattal, akkor megmenekül a kieséstől. A Bocsokay a válogatott mérkőzés miatt nem játszik bajnoki mérkőzést és így vasárnapra a vezetőség egy olyan programról gondoskodott, hogy a játékosok játékban maradjanak. A csapat vasárnap reggel Ózdra utazik, ahol délután az OVTK-val játszik barátságos mérkőzést. A jövő héten kondíció- és kétkapusedzéssel készül a csapat a legközelebbi bajnoki mérkőzésre.

HÁROM TISZTVISELŐMÉRKÖZÉS A DTE-PÁLYÁN

Szombaton délután a DTE nagyterdei sporttelepén három mérkőzést játszanak

a tisztviselőbajnokságért. A bajnokjelölt Húsos a Villanygyári tisztviselők csapattal mérkőzik. A Bankosok szintén a bajnokaspiráns Igazságügyi tisztviselőkkel mérik össze erejüket. A Pósfások pedig a Kifnői tisztviselőkkel játszanak. Ma a játékezők csapata pihen. A mérkőzéseket igen nagy érdeklődés előzi meg annál inkább is, mert ma két olyan mérkőzést is játszanak, ahol a bajnokság sorsa könnyen eldőlhethet a Húsosok és az Igazságügyi tisztviselők csapata között.

AZ ALSÓOSZTÁLYÚ VÁNDORDIJAS LABDARUGÓMÉRKÖZÉSEK

Ref. polgári II.—Kat. gimnázium 1:0 (0:0). Egyenlő erők küzdelme, amelyikből az összeszokottabb polgári II. csapata került ki győztesen. Góllövő: Rácz I.

Kat. polgári—Ref. gimnázium 3:1 (1:1). Az első félidőben a ref. gimn. jól tartotta magát, úgyhogy a vezetést is megszerzte, a polgári csak a félidő végén egyenlített. Második félidőben azonban a polgári felülkerekedett és még két góllal terhelte meg a gimn. kapuját. Góllövők: Barla, illetve Oláh (2) és Elischer.

Kat. polgári—Kat. gimnázium 3:0 (3:0). A kat. gimn. rossz napot fogott ki, a lelkesen játszó polgári tetszés szerint éri el góllal.

Ref. polgári I.—Ref. polgári II. 4:0 (2:0). Majdnem meglepetést hozott a két testvér csapat találkozója, az első félidőben egymásután két gólt lőtt a polgári I., de a többi gól csak a mérkőzés utolsó percében esett.

A legközelebbi forduló mérkőzései: ref. polgári—kat. gimnázium és ref. gimnázium—ref. polgári II.

SPORTHÍRMONDÓ

Ma délután Újpesten a Budai „11” csapata a Phöbusszal játszik bajnoki mérkőzést. A Budai „11” szempontjából már nincsen semmi jelentősége a mérkőzésnek, mert kiestek. Annál több a Phöbusznak, mert szintén kieshetnek. A Budai „11” bele akar menni a küzdelembe, hogy feledhetetlenné tegye emlékét a Nemzeti Ligában.

Vasárnap délután a Wolverhampton Vasárnap Budapesten Északmagyarország amatőr válogatottja Budapesten vendégszerepel, ahol a BLASZ válogatott lesz az ellenfele.

Közgazdaság

KÉT NAP ALATT EGYPENGÓS BÚZADRAGULÁS

A készáruüzletben a szállár irányzat tovább fejlődött és különösen a búza ára emelkedett ismét nagyobb mértékben. Tizennyolc vagonos forgalom mellett 35—40 fillérral emelték a búza árát, azonban az érdekeltek tudomása szerint ez nem mai eredmény, mert már tegnap is elérhető volt az az árak, amelyek ma felszínre voltak, de az árjegyző bizottság tartózkodott a búza árának egy pengős emelésétől, így a tegnapi árjegyzést csak kiegészítették a mai 35—40 filléres emelkedéssel.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 23.50—23.90, 78 kg-os 23.80—24.20, 79 kg-os 24.05—24.40, 80 kg-os 24.20—24.50.

Rozs: pestvidéki 18.90—19.10, más származású 19.10—19.30.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.70—17.00, középminőségű 16.25—16.70.

Sörárpa: kiváló 17.75—18.25, prima 17.25—17.75.

Zab: elsőrendű 17.10—17.30, középminőségű 17.00—17.10.

Tengeri: tisztántáli 15.30—15.45, egyéb áll. 15.30—15.45.

Ferencvárosi sertésvásár. A pénteki ferencvárosi sertésvásárra összesen 920 darab sertést hajtottak fel. A vásári állományból angol hússertés felhajtás 133 darab. Az irányzat változatlanul lanya. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on aul 97, I. szedettserítés 98—101, II. 92—97, III. 80—90, exportzsír márkázott 162 fillér kg-ként.

Hirdetmény. A 120308/1930. B. M. sz. rendelet értelmében közhírré teszem, hogy a 17679/1938. eln. sz. határozatommal a 151541/1926. B. M. sz., valamint a 22190/1933. H. M. sz. rendeletek alapján engedélyt adtam Debrecen sz. kir. város népjóléti hivatalának arra, hogy a hősi sírok díszesebb karbantartását szolgáló alap javára 1938 május 29-én, vasárnap Debrecen sz. kir. város területén urnákat és perselyekkel pénzbeli adományokat gyűjthessen. **Polgármester.**

HIRDETMÉNY

Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság felhívja a város mezőgazdasági termelést és állattartással foglalkozó gazdaközösségének figyelmét a 180.000/1938. B. M. számú rendeletnek a mezőgazdasági terményeknek tüztől megóvására vonatkozó, és a rendelet 126-129. §-ában foglalt rendelkezéseire. A rendelet a hatóságnál, rendőrség III. em. 95. sz. és a tűzoltóparancsnokságnál, betekintésre rendelkezésre áll.

A rendelet főbb intézkedései:
1. A város belterületén egy heti szükségletet meghaladó takarmány tartására, úgyszintén a belterületen történő cséplésre a hatóságtól engedélyt kell kérni. Tűzbiztos csűrben és pajtában elhelyezett takarmány, azonban bármilyen mennyiségben tartható külön engedély nélkül.
2. Vasútvonal mentén terményt legalább 100 méterre távol kell elhelyezni. pályaudvar körül pedig 400 méterre. Az aratás után a tarlón egymásba folyó védőszántást kell alkalmazni.
3. Csak teljesen kifogástalan cséplőgéppel szabad csépleni. (Tüzelő és szikrafogó, hamulása rendben legyen, targonca, fecskeendő, takaróponyvák, tűzoltóeszközök stb.) rendelkezésre álljanak.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.
KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM ADUNK VISSZA.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelte munkaadókat, hogy a gazdaságukban, gazdasági gépek mellett, a gazdasághoz tartozó ipari melléküzemekben foglalkoztatott mezőgazdasági cselédeiket, gépmunkásaikat, idegenmunkásaikat (u. m. sommás munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1900. évi tc. 8. §-a alapján kötelező balesetbiztosítás végett a cselédváltozást átírás végett a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett, a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentsek be, a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett.

Gazdasági cselédnek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére.

A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani akkor is, ha másnak a gazdaságában végezett munkát és a gépmunkásokat a munkavállalató gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacseplés idejére is kötelező. A biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélküli dolgozó társcepléttel, a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása általányszerződés megkötésével is eszközölhető.

Az a munkaadó géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, üzemében történő baleset esetén az 1902. évi XIV. tc. 24. §-a, illetve az 1912. évi VIII. tc. 5. és 12. §-a alapján kártérítési felelősséggel tartozik. A hátralekötő díj közzadók módjára fog behajtani, a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után.

Városi adóhivatal.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre **Benyovszky Pál**
Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APIRÓ HIRDETTÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szöveg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szöveg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szöveg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szöveg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből beküldhető.

Kisipari hirdetések

Centrifugált édes tejszínből készült
BORBÁLA TEAVAJ, DELIBAB JUHTURÓ
minden jobb esemégyületben kapható. Kérje mindenütt!
Ha egyszer megpróbálja, soha mást nem fogyaszt!

JÉG-SZEKRENYEK
háztartáshoz, mindenféle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használatot cserélek és javítok.
SIMON ISTVÁN
asztalos, PESTI-U. 67.

KELLEMEK SZÓRAKOZÁS!
Estéit olcsón és jól töltheti
ZSUGYELNÉNÁL
MIKLÓS-UTCA 53. SZ. alatt, hol Rácz Béla muzsikál.
(Záróra kettőkor.)

Allást kereső nők

Parkettbezerő
értő mindenféle főzőnő bejárónőnek ajánljuk. Szegfű-u. 32. 200

Belöltendő állás nőnek

Bejárónő
mindenes, munkabíró, délelőttire azonnal felvétezik. Honvéd-utca 16. 199

Belöltendő állás férfiaknak

Házmeesterpárt
bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Csokonai-u. 13. 203

Butorozott szoba

Kiadó
különbejárattal csinosan bútorozott szoba. Arany János-utca 48. 211

Különbejárattal
bútorozott szoba kiadó fiatal párnak is. Rothermere 21. Gimbalom eladó. 208

Különálló
utcai szép szoba bútorral vagy anélkül kiadó. Maróthy Gy.-u. 18. 193

Kiadó
bútorozott szobáját nyaraló és átvonuló vendégek számára jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferenc József-út 28. Dobozy-átjáró. 126

Paplanok
flanel takarók
lópokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Kiadó lakás Egyszobás

Csendes udvarban
egy szoba, konyhás lakás pontos fizetőnek üresen vagy bútorozva kiadó. Kar-u. 7. 146

Kétszobás

Két szobából
álló utcai garzonlakás orvosi rendelőnek vagy magános úrnak kiadó. Csapó-utca 10. Értekezni az udvarban a háztulajdonossal. 201

3 és többszobás

Utcai
3 szobás lakás, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek azonnal kiadó. Csokonai-u. 44. 178

Ötszobás
utcai lakás kiadó. Kossuth-u. 45. 29

Kiadó
utcai földszinti 2 szobás és emeleti 4 szobás lakás augusztus elsejére. Kossuth-u. 22. 209

Ajánlat

Bélyeggyűjtők!
Szent István-block megjelent, előjegyzések átvethetők. Szent István-block még kapható Springer József fotó-, papírszaküzletében, Telefon 30-57. 614-196

Mindenemű
kézihímzést olcsón vállalkozok. Megkereséseket József kir. hg. 6. és Homok uca 113. alá kérek. 1024

Szólókaró
hasított akácból kapható házhoz szállítva Vágó József tűzifakereskedésében, Margit fürdőnél. Telefon: 10-24. 1148

Épületbontásból
cserepek, lécek, deszkák, ajtók, ablakok, gerendák, terméskövek, sírkörmárványok, cserépkályha, öt milliméter vastagságú drótok, falkötővasak olcsón eladók. Méliusz-tér 2. szám.

Kereslet

Tűzifa-
és szénkereskedésnek alkalmas telepet keres. Ihász-fatelepe, Pesti-u. 2. Telefon 32-31. 171

Benyáts-áruház
25 filléres
hírei
1 homokrost formával,
1 homoklapát 2 formával,
10 drb. ruhaszárlító csipesz,
4 drb. fakanál,
2 pár gyermekzokni darabonként 25 fillér

Oktatás

Gyermekek nyári foglalkoztatása
a szabadban. Német tárgyalás, ritmikus torna. Batthyány-utca 16. — Német Gyermekotthon. 1825

Zongoraórákat
adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nótákat is tanítok cigányosan, kíséretszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, d. u. fél 2-től fél 4-ig. 134

Üzlet-műhely raktár

Élkezde
kiadó, a berendezés eladó, betegség miatt. — Csapó-utca 38. 210

Butor

Használt
fotelek, szoba- és konyhabútorok eladók. Kossuth-utca 23. Házfelügyelőnél. 207

Használt
gyermekágy és felállítható gyermekszék eladó. Török Bálint-u. 18. 190

Kifogástalan
palisander ebédlő elfogadható áron eladó. Hájosknál, Gambrinus-átjáró, 28/a III. 18. 182

Veszek
mindenféle használt bútor, irodaberendezést, varrógépet, üzletberendezést, páncélkasszát. — Hívásra jövök. András-kó, Csapó 16. 1391

Eladó föld

OLCSÓ HÁZHELYEK
a Luther- és Kuruc-utcák sarkán részletfizetésre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. esányi FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

Autó-motor kerékpár

Kétüléses
DKW, Packard, 6 üléses Magosix OM., Wanderer személyautók, Méray, Blackburn és oldalkocsis DKW. motorkerékpárok eladók. Szoboszlai, Széchenyi 21.

Eladó ház

Eladó
családi ház 3 szobás, mellékhelyiségekkel, a villamos megállótól 2 percre. Jósika-utca 7. szám. Ny.

Szép
családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, baromfió és egyéb mellékhelyiségek, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nógrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

ELADO
Budai Ezzsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyzetföldtelken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padelfjáróval, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Kékes-utca 16. számú ház három lakással — üzlethelyiség lakással, — mely korszmának, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korszmának kiadó. 369

Eladó ingóság

Eladó
cipőfelsőrész készítéséhez egy Graf-gyártmányú sima, jó állapotban lévő varrógép. Nagy. — Nagyvárad-u. 10. 201

Használt
selyem- és szövetruhák, esőkabát eladó. Csapó utca 10. az udvarban. — Megtekinthető d. u. 3-5-ig. 205

Különféle

Szőlőprés,
permetezőhordók, boroshordók, dézsák eladók. Nap-u. 4. 206

Tölgyfa
és fenyőfa üvegfalak, gyermekágy, — portálok olcsón eladók. Eötvös-utca 87. Telefon 17-97.

Trottkabát
készen P 9., tiszta gyapjú férfiruha 06.— P Benyáts Ernőnél, Degenfeld-tér 11.

Ingyen
elhordható sűrűszen ház bontásból eredő törmelék, feltöltésre alkalmas. Tanító-u. 18. 153

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.
Igazgató:
Somogyi Gábor,
Művezető:
Liptay András.